

Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων - Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Τμήμα Οικονομικών Επιστημών - Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Τμήμα Οικονομικών Επιστημών - Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Τμήμα Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων - Πανεπιστήμιο Πειραιά

Διαπανεπιστημιακό Διατμηματικό

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

«Τοπική και Περιφερειακή Ανάπτυξη και Αυτοδιοίκηση»

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Ο Θεσμός του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού στους ΟΤΑ και η εφαρμογή του στην Ευρώπη και στη χώρα μας, ως καινοτόμος διαδικασία κατανομής οικονομικών πόρων και ως θεσμός άμεσης δημοκρατίας – Ανάπτυξη περιπτώσιολογικής μελέτης Δήμου Κηφισιάς.

Τσιρώνη Αναστασία

Κόρινθος, Μάιος 2017

Department of Political Studies and International Relations - University of Peloponnese

Department of Economics - Democritus University of Thrace

Department of Economics - Aristotle University of Thessaloniki

Department of Business Administration - University of Piraeus

Interuniversity Interdepartmental

Master Program in

«Local and Regional Government and Development»

Participatory Budgeting in local administration and its implementation in Europe and in Greece, as an innovative procedure of financial recourse allocation and as a form of direct democracy – Presented case study the Municipality of Kifissia.

Tsironi Anastasia

Corinth, May 2017

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....σελ.5

ABSTRACT.....σελ.7

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....σελ.9

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ : ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

1.1 ΟΡΙΣΜΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ.....σελ.11

1.2 ΣΤΟΧΟΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ.....σελ.11

1.3 ΜΟΡΦΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ.....σελ.12

1.4 ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ.....σελ.13

1.5 ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ.....σελ.14

1.6 Ο ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΣΤΟΝ ΔΙΕΘΝΗ ΧΩΡΟ....σελ.15

1.7 Ο ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....σελ.17

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Ο ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΚΗΦΙΣΙΑΣ

2.1 ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΗΜΟΥ
ΚΗΦΙΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣσελ.19

2.2 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ.....σελ.20

2.3 ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ.....σελ.23

2.3.1 ΣΥΝΟΙΚΙΑΚΕΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΙΣ.....σελ.25

2.3.2 ΑΠΟ ΤΗ ΘΕΩΡΙΑ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ.....σελ.26

2.3.3 ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΤΟΥ
ΘΕΣΜΟΥ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ.....σελ.28

2.3.4 ΔΑΠΑΝΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ

	ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ.....σελ.32
2.4	ΕΓΚΡΙΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ.....σελ.33
2.5	ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ.....σελ.34
2.6	ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....σελ.45

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ : ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΚΗΦΙΣΙΑΣ

3.1	ΚΡΙΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ.....σελ.48
3.2	ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ.....σελ.50

	ΕΠΙΛΟΓΟΣ.....σελ.59
--	----------------------------

	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....σελ.61
--	--------------------------------

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 2.1	Παράρτημα προϋπολογισμού δράσεων - έργων και μελετών Σ.Π. 2016.....σελ.36
-------------	--

Πίνακας 2.2	Παράρτημα προϋπολογισμού δράσεων - έργων και μελετών Σ.Π. 2016 Δημοτικής Ενότητας Κηφισιάς.....σελ.36
-------------	--

Πίνακας 2.3	Παράρτημα προϋπολογισμού δράσεων – έργων και μελετών Σ.Π. 2016 Δημοτικής Ενότητας Νέας Ερυθραίας.....σελ.40
-------------	--

Πίνακας 2.4	Παράρτημα προϋπολογισμού δράσεων – έργων και μελετών Σ.Π. 2016 Δημοτικής Ενότητας Εκάλης.....σελ.42
-------------	--

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Διάγραμμα 2.1:	Αποτελέσματα ανά στάδιο προόδου του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού 2016 στην Δημοτική Ενότητα Κηφισιάς.....σελ. 43
----------------	---

Διάγραμμα 2.2:	Αποτελέσματα ανά στάδιο προόδου του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού 2016 στην Δημοτική Ενότητα Νέας Ερυθραίας.....σελ.43
Διάγραμμα 2.3:	Αποτελέσματα ανά στάδιο προόδου του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού 2016 στην Δημοτική Ενότητα Εκάλης.....σελ.43
Διάγραμμα 2.4:	Συνολικά αποτελέσματα ανά στάδιο προόδου του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού 2016 στον Δήμο Κηφισιάς.....σελ.44
Διάγραμμα 2.5:	Ποσοστιαία αποτελέσματα ανά στάδιο προόδου του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού 2016 στον Δήμο Κηφισιάς.....σελ.44
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ασελ.64	
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Βσελ.70	
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γσελ.74	

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Ο βασικός στόχος της παρούσας εργασίας επικεντρώνεται στη διερεύνηση του θέματος του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού και ειδικότερα στην εφαρμογή του στον Δήμο Κηφισιάς ως καλή πρακτική. Επιχειρείται, μέσα από μια ποιοτική έρευνα πεδίου, η αποτίμηση της εφαρμογής των νέων θεσμών συμμετοχικής δημοκρατίας που επιχειρήθηκε για πρώτη φορά με την εφαρμογή του θεσμού του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού 2016 στο Δήμο Κηφισιάς.

Στο πρώτο κεφάλαιο επιχειρείται μια συνολική θεώρηση του θεσμού του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού, όπως αυτή έχει αναδειχθεί μέσα από την εφαρμογή του ανά τον κόσμο. Ειδικότερα ορίζεται η έννοια του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού, οι στόχοι που καλείται να υπηρετήσει, οι μορφές που έχει λάβει, καθώς και οι βασικές αρχές που τον διέπουν και οι προϋποθέσεις που πρέπει να ισχύσουν κατά την εφαρμογή του. Ακολουθεί μια σύντομη ιστορική αναδρομή και αναφορά των χωρών που υιοθέτησαν τον Συμμετοχικού Προϋπολογισμού ως καλή πρακτική, τόσο στον διεθνή όσο και στον ελλαδικό χώρο.

Στο δεύτερο κεφάλαιο παρουσιάζεται ο Συμμετοχικός Προϋπολογισμός, όπως εφαρμόστηκε στον Δήμο Κηφισιάς για πρώτη φορά το 2015 και αφορούσε το οικονομικό έτος 2016. Περιγράφονται όλες οι διαδικασίες και οι ενέργειες, που συντελέστηκαν και αναλύονται τα αποτελέσματα εφαρμογής του, ώστε να αναδειχθούν τα πρώτα συμπεράσματα της πειραματικής εφαρμογής του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού στο Δήμο Κηφισιάς ως καλής πρακτικής.

Στο τρίτο κεφάλαιο ακολουθούν προτάσεις βελτίωσης που απορρέουν μέσα από την κριτική αξιολόγηση της εμπειρίας εφαρμογής της αλλαγής.

ABSTRACT

This dissertation attempts to provide an indepth investigation of Participatory Budgeting and specifically its application as best practice in the Municipality of Kifissia. Through a field research it's presented the evaluation of the implementation of the principle of participatory democracy as applied for the first time with the use of Participatory Budgeting in the Municipality of Kifissia in the year of 2016.

The first chapter elaborates on an overall speculation of Participatory Budgeting, as presented through its application around the globe. This study illuminates the concept of Participatory Budgeting, the main challenges that it has to face, its dimensions and basic principles along with the conditions needed for its application. This is followed by a brief summary of the historical background of the countries that have adopted Participatory Budgeting as best practice both in Greece and worldwide.

The aim of the second chapter is to present Participatory Budgeting as first applied in the Municipality of Kifissia concerning fiscal year 2016. All the procedures and steps taken are described and analyzed in order to draw conclusions of this experimental application.

The third chapter covers suggestions on the optimal results that can be achieved through a critical evaluation of its implementation.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η μεταρρύθμιση της Δημόσιας Διοίκησης επιβάλλει σήμερα την αναβάθμιση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στο σύστημα διοικητικής οργάνωσης της χώρας. Σύμφωνα με τις έρευνες του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης και άλλων επιστημονικών μελετών, έχει παρατηρηθεί μια γενική τάση προς μεγαλύτερη διοικητική, δημοσιονομική και πολιτική αποκέντρωση του κράτους και της Δημόσιας Διοίκησης στις περισσότερες χώρες του σύγχρονου κόσμου, ως αποτελεσματικότερος τρόπος άσκησης της δημόσιας πολιτικής και των στόχων παρέμβασης του κράτους στην οικονομική δραστηριότητα και στην κοινωνική ευημερία.

Σύμφωνα με την “Τριετή Στρατηγική Μεταρρυθμίσεων στη Δημόσια Διοίκηση και την Τοπική Αυτοδιοίκηση 2016-2018” του Ινστιτούτου Τοπικής Αυτοδιοίκησης, η προώθηση της Συμμετοχικής Διακυβέρνησης, η ενίσχυση της Κοινωνικής Αποδοχής και της Ενεργοποίησης Συμμετοχικής Διαδικασίας περιλαμβάνονται στις παραμέτρους της ολοκληρωμένης πρότασης Πολιτικής Ανάπτυξης, σε επίπεδο Δήμου ως μικροπεριφέρεια προγραμματισμού, με απώτερο σκοπό την αναβάθμιση και την ολοκληρωμένη οικονομική, κοινωνική και αστική ανάπτυξη. Η αμεσότητα που δημιουργείται σε κοινωνικό επίπεδο μεταξύ των στελεχών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και του πληθυσμού διευκολύνει την εφαρμογή κρίσιμων πολιτικών εθνικού, περιφερειακού και τοπικού επιπέδου.

Ειδικότερα, η επιδίωξη της Κοινωνικής Αποδοχής και η Ενεργοποίηση της Συμμετοχικής Διαδικασίας, σύμφωνα με την μελέτη της ΙΤΑ, πραγματοποιείται σε δύο στάδια. Πρώτον στο στάδιο του σχεδιασμού, της διαμόρφωσης του αναπτυξιακού οράματος και της στρατηγικής και δεύτερον στο στάδιο της λειτουργίας και της εφαρμογής των προγραμμάτων. Επίσης σημειώνεται ότι η ενεργοποίηση της Συμμετοχικής Διαδικασίας και της Κοινωνικής Αποδοχής επιτυγχάνεται μέσω : α) της συνεργασίας των πολιτών στη λήψη αποφάσεων για να διασφαλιστεί ότι οι προτάσεις, τα προγράμματα, τα έργα είναι συμβατά με την ταυτότητα, την πολιτιστική κληρονομιά και την οικονομική και κοινωνική ζωή της πόλης και της περιφέρειας, β) της αμφίδρομης επικοινωνίας δημοτικής αρχής - πολιτών σε όλα τα στάδια μιας διαδικασίας, δηλαδή στον σχεδιασμό, τον προγραμματισμό και την εφαρμογή – υλοποίηση και γ) της διαφάνειας και της ενημέρωσης μέχρι το πέρας της

διαδικασίας. Τέλος, τα μέσα που προτείνονται για την ενίσχυση της Κοινωνικής Αποδοχής είναι το Internet και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, ημερίδες ανά περιοχή, επιστολές, στρογγυλά τραπέζια και θεματικά *ateliers*.

*Όλα τα ανωτέρω έχουν ως τελικό στόχο «να διαμορφωθεί ένα άρμα σχεδιασμού στο οποίο θα συμμετέχουν ισότιμα οι εκπρόσωποι της αυτοδιοίκησης και οι υπηρεσιακοί, οι μελετητές προγραμμάτων και έργων και πολίτες και εκπρόσωποι φορέων στον σχεδιασμό, στον προγραμματισμό και στην παρακολούθηση της εφαρμογής πολιτικών, προγραμμάτων και έργων. Το άρμα σχεδιασμού και τα μέσα ενεργοποίησης της Συμμετοχικής Διαδικασίας και της Κοινωνικής Αποδοχής μπορούν να οργανωθούν, είτε σε επίπεδο Δήμου, είτε σε επίπεδο άτυπης ομάδας Δήμων».*¹

Στα πλαίσια των ανωτέρω παραδοχών / στόχων / προτάσεων και υπό το πρίσμα του ρόλου που καλείται να διαδραματίσει η Τοπική Αυτοδιοίκηση στο μεταβαλλόμενο ελληνικό και διεθνές περιβάλλον και της διαχείρισης της αλλαγής που συντελείται σ' αυτήν, θα παρουσιαστεί, αναλυθεί και αξιολογηθεί η περίπτωση εφαρμογής της δημόσιας πολιτικής του θεσμού του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού στο Δήμο Κηφισιάς, ως καλή πρακτική για τη διαδικασία λήψης αποφάσεων από την βάση της διοικητικής πυραμίδας προς την κορυφή, η οποία συντελεί, με τις όποιες βελτιώσεις επιδέχεται, στην αύξηση του κοινωνικού κεφαλαίου και στην ενίσχυση της αναπτυξιακής προοπτικής σε τοπικό επίπεδο.

¹ Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης – ΚΕΔΕ, “Τριετής Στρατηγική Μεταρρυθμίσεων στη Δημόσια Διοίκηση και την Τοπική Αυτοδιοίκηση 2016-2018”,σελ. 119, Αθήνα, Ιούλιος 2016

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

1.1 ΟΡΙΣΜΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Ο Συμμετοχικός Προϋπολογισμός αποτελεί ένα παράδειγμα εφαρμογής στοιχείων συμμετοχικού μοντέλου διακυβέρνησης και δημοκρατικής συμμετοχής. Σύμφωνα με τους Ανδρέα Αλεξόπουλο, Θεόδωρο Παπαηλία και Κωνσταντίνο Γασπαρινάτο «ένας γενικός ορισμός που αποδίδεται στην έννοια του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού είναι ότι αποτελεί διαδικασία συμμετοχής των πολιτών στην λήψη αποφάσεων φορέων της δημόσιας διοίκησης, οι οποίες σχετίζονται με τους στόχους και την κατανομή τμήματος ή του συνόλου των οικονομικών πόρων σε τοπικό επίπεδο»².

Ειδικότερα, ο Συμμετοχικός Προϋπολογισμός απαρτίζεται από μια ανοιχτή διαδικασία δημοκρατικής διαβούλευσης και λήψης αποφάσεων, στην οποία οι απλοί πολίτες καλούνται να προτείνουν μέσα από μια σειρά τοπικών συνελεύσεων πώς να διατεθεί μέρος των διαθέσιμων πόρων του Δήμου. Αποτελεί μια αυτορρυθμιζόμενη διαδικασία, σύμφωνα με τις εκάστοτε ιδιαιτερότητες της κάθε περίπτωσης, όπου οι συμμετέχοντες καθορίζουν σε μεγάλο βαθμό τόσο τους κανόνες που τη διέπουν όσο και τα κριτήρια κατανομής των πόρων. Η υποβολή κοινών προτάσεων από ομάδες πολιτών, αλλά και η υποχρέωση λογοδοσίας από την Δημοτική Αρχή σχετικά με την υλοποίηση ή μη των προτάσεων αυτών, αποτελούν συστατικά μέρη της διαδικασίας.

1.2 ΣΤΟΧΟΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Η διαδικασία στοχεύει στην αναδιανομή των δημόσιων πόρων προς όφελος των αδυνάτων, στη δημιουργία μίας νέας σχέσης εμπιστοσύνης μεταξύ των πολιτών και των τοπικών ηγεσιών, στην ενίσχυση των δεσμών και της συνοχής της κοινωνίας,

² Αλεξόπουλος Ανδρέας, Παπαηλίας Θεόδωρος, Γασπαρινάτος Κωνσταντίνος, *Η έννοια του συμμετοχικού προϋπολογισμού στο χώρο της Τ.Α. και οι προοπτικές της: Η περίπτωση του Δήμου Κορυδαλλού*, 3^ο Συνέδριο Διοικητικών Επιστημόνων, Διοίκηση και Δημοκρατία: Ποιότητα, Αποτελεσματικότητα, Νομιμοποίηση, 8-10 Οκτωβρίου 2009, Ρέθυμνο

καθώς και στην προαγωγή μίας νέας, πιο ενεργητικής, δημοκρατικής κουλτούρας. Μελέτες έχουν δείξει ότι η διαδικασία συμμετοχικού προϋπολογισμού μπορεί να επιτύχει τους ανωτέρω στόχους και να συμβάλλει στην δικαιότερη κατανομή των δημόσιων δαπανών υπέρ των υπηρεσιών που ωφελούν τους φτωχούς, στην αύξηση του βαθμού ικανοποίησης βασικών αναγκών των πολιτών, στην βελτιστοποίηση της ποιότητας ζωής, στην μεγιστοποίηση της κυβερνητικής διαφάνειας και λογοδοσίας, στην αύξηση της δημόσιας συμμετοχής, στην ενίσχυση της δημοκρατικής ιδιότητας των πολιτών, καθώς και στην εκμάθηση τους σε δημοκρατικές διαδικασίες.

1.3 ΜΟΡΦΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Οι πρακτικές του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού, που έχουν αναπτυχθεί σε διεθνές επίπεδο παρουσιάζουν διαφοροποιήσεις ανάλογα με τις τοπικές ιδιαιτερότητες, με αποτέλεσμα να παρατηρείται μια σημαντική ποικιλομορφία. Επιχειρώντας την ομαδοποίηση των ανωτέρω πρακτικών, οδηγούμαστε σε δύο βασικές μορφές.

Στην πρώτη ομάδα συναντώνται πρακτικές που περιλαμβάνουν αμεσότερες διαδικασίες και προσδίδουν μεγαλύτερα περιθώρια αυτονομίας στη λήψη αποφάσεων για την τοπική κοινότητα. Τέτοιες πρακτικές καταγράφονται κυρίως σε περιοχές της Λατινικής Αμερικής.

Στη δεύτερη ομάδα κατατάσσονται πρακτικές των οποίων η προσέγγιση έχει κατά κύριο λόγο συμβουλευτικό χαρακτήρα και αποσκοπούν στην ενίσχυση της αποτελεσματικής διαχείρισης των πόρων, προωθώντας παράλληλα τη διαφάνεια. Τέτοιου τύπου πρακτικές συναντώνται στη Βόρειο-Κεντρική Ευρώπη, στον Καναδά και σε ορισμένες περιοχές της Αφρικής .

Αναφορικά με τη δεύτερη περίπτωση, και πιο συγκεκριμένα στον ευρωπαϊκό χώρο μετά το 2000, η πρακτική του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού γνωρίζει σταδιακά μια σημαντική εξάπλωση, η οποία συνδέεται με τα ευρύτερα ζητήματα που έχουν ανακύψει σχετικά με την αποκέντρωση, τις νέες μορφές διακυβέρνησης, τη διαμόρφωση ενός νέου πλαισίου σχέσεων εμπιστοσύνης μεταξύ τοπικής κοινωνίας και τοπικών αρχών, αλλά και θέματα που άπτονται της αποτελεσματικότητας των πολιτικών και των δράσεων που υλοποιούνται. Οι μορφές με τις οποίες ο

συμμετοχικός προϋπολογισμός συναντάται στις ευρωπαϊκές πόλεις διαφοροποιείται ανάλογα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της κάθε περιοχής (πολιτικό πλαίσιο, τεχνολογική εξέλιξη, τοπική κουλτούρα κ.α.). Ωστόσο, σε κάθε περίπτωση αυτό που αναδεικνύεται από την πρακτική του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού είναι η βούληση της τοπικής αρχής να προωθήσει μιας τέτοια μορφή συμμετοχικής διαδικασίας, η οποία επί της ουσίας αποτελεί μια μορφή αποδοχής του ελέγχου από την τοπική κοινωνία και εν μέρει αποκέντρωσης της εξουσίας σε τοπικό επίπεδο, σχετικά με τη λήψη των αποφάσεων.

1.4 ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Οι βασικές ενέργειες, που ενέχουν και τη θέση αρχών, για την εφαρμογή του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού, περιγράφονται ως οι εξής³:

- Η περιοχή του Δήμου διαχωρίζεται σε επιμέρους ενότητες, προκειμένου να διευκολυνθεί η διοργάνωση των συναντήσεων και η κατανομή των πόρων.
- Οι συναντήσεις, που χρηματοδοτούνται από την τοπική αρχή, διοργανώνονται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους και περιλαμβάνουν διαφορετικές παραμέτρους του προϋπολογισμού και της διαδικασίας λήψης αποφάσεων, όπως : η πληροφόρηση και η ενημέρωση, οι προτάσεις πολιτικής, η διαβούλευση επί των προτάσεων, η επιλογή των πολιτικών και δράσεων και η εκλογή αντιπροσώπων.
- Η δημιουργία δεικτών ποιότητας ζωής (Quality of Life Index), οι οποίοι θα αποτελέσουν την πλατφόρμα για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με τη διαδικασία κατανομής των πόρων στις χωρικές ενότητες που παρουσιάζουν υστέρηση.
- Η διοργάνωση δημόσιας διαβούλευσης μεταξύ των συμμετεχόντων πολιτών (δημοτών), αλλά και των πολιτών (δημοτών) με τις τοπικές αρχές σχετικά με την κατανομή των πόρων και τις πολιτικές που πρόκειται να εφαρμοστούν.

³ The World Bank, (2007), Participatory Budgeting, World Bank Publications

- Η διοργάνωση επισκέψεων των εκλεγμένων αντιπροσώπων στα σημεία που έχουν επιλεγθεί για την υλοποίηση έργων, πριν την τελική ψηφοφορία, με στόχο την αξιολόγηση τους ως προς το βαθμό που απαντούν στις κοινωνικές ανάγκες.
- Η διοργάνωση ψηφοφορίας των εκλεγμένων αντιπροσώπων για όλα τα έργα με δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων στο κοινό.
- Η εκλογή ενός συμβουλίου, το οποίο θα αποτελείται από αντιπροσώπους των γεωγραφικών ενοτήτων του Δήμου και θα παρακολουθεί την υλοποίηση του προγράμματος.
- Η αποστολή του εγκεκριμένου συμμετοχικού προϋπολογισμού από τους εκπροσώπους της τοπικής κοινότητας αποστέλλεται από το Δήμαρχο στις αρμόδιες Δημαρχιακές Επιτροπές προς έγκριση. Οι επιτροπές έχουν τη δυνατότητα να απορρίψουν κάποια έργα.
- Η κατάρτιση ενός ετησίου απολογισμού με αναλυτική πληροφόρηση σχετικά με την υλοποίηση των έργων και των ευρύτερων δράσεων.
- Η σύσταση επιτροπών γειτονιάς (ή άλλου χωρικού επιπέδου), οι οποίες θα παρακολουθήσουν το σχεδιασμό και την υλοποίηση των πολιτικών.

1.5 ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Η εφαρμογή του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού απαιτεί την πλήρωση ορισμένων απαιτήσεων / προϋποθέσεων, οι οποίες συνοψίζονται ως εξής:

α) Απαιτεί τη συνένωση των μηχανισμών της αντιπροσωπευτικής και της άμεσης δημοκρατίας. Παραχωρείται εξουσία από την κεντρική δημοτική αρχή στους πολίτες, χωρίς την αποποίηση της πολιτικής ευθύνης της υλοποίησης του προεκλογικού προγράμματος, βάσει του οποίου εξελέγη η Δημοτική Αρχή.

β) Απαιτεί την προσαρμογή του Επιχειρησιακού Προγράμματος βάσει των προτεραιοτήτων που θέτουν οι πολίτες – Η μερική απώλεια του κεντρικού δημοτικού σχεδιασμού απαιτεί την αναζήτηση νέων μεθόδων δράσης, ώστε να συγκλίνουν στους στόχους τοπικής ανάπτυξης του Δήμου.

γ) Απαιτεί επαρκείς πόρους. Η δημοτική αρχή πρέπει να ελέγχει τα έσοδα αποτελεσματικά, ώστε να είναι εφικτή η επένδυση σε δημόσια έργα και κοινωνικά προγράμματα.

δ) Απαιτεί τεχνοκρατική επάρκεια. Η ανάπτυξη νέων διοικητικών πρακτικών από καταρτισμένους εργαζόμενους κρίνεται αναγκαία, όπως και ο συντονισμός της διοίκησης, των υπηρεσιών και των πολιτών, με ιδιαίτερη έμφαση στους πολίτες.

ε) Απαιτεί κοινωνικό κεφάλαιο. Επαρκή κοινωνική συμμετοχή με όσο το δυνατόν ισοκαταναμημένη αντιπροσώπευση.

στ) Απαιτεί διαχείριση της πληροφορίας, με τη χρήση όλων των πρόσφορων μέσων, ώστε να ενισχύονται, να προβάλλονται και να προωθούνται οι αντικειμενικοί στόχοι του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού - χρήση Τεχνολογιών της Πληροφορίας και Επικοινωνίας.

ζ) Απαιτεί νομοθετικές ρυθμίσεις. Η υπάρχουσα νομοθεσία θα πρέπει να προωθεί συμμετοχικές διαδικασίες στην κατάρτιση του προϋπολογισμού.

Επισημαίνεται, ωστόσο, ότι αν και η εφαρμογή του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού προϋποθέτει παραχώρηση πολιτικής εξουσίας από τη Δημοτική Αρχή στους πολίτες, ταυτόχρονα προϋποθέτει και μια ισχυρή πολιτική βούληση για την υλοποίησή του.

Ο Συμμετοχικός Προϋπολογισμός είναι ένα καινοτόμο εργαλείο που δύναται να συμβάλλει στην ανάπτυξη βιώσιμων, αλληλέγγυων και ανοιχτών πόλεων μέσω της παροχής άμεσων μηχανισμών παρέμβασης του μέγιστου δυνατού αριθμού πολιτών στην διαδικασία λήψεως αποφάσεων για τη διαμόρφωση πολιτικών με άμεση επίδραση στην ποιότητα ζωής των ιδίων των πολιτών.

1.6 Ο ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΣΤΟΝ ΔΙΕΘΝΗ ΧΩΡΟ

Ο Δήμος του Πόρτο Αλέγκρε στη Βραζιλία ανέπτυξε την πιο γνωστή συμμετοχική διαδικασία προϋπολογισμού, αρχής γενομένης από το 1988⁴. Μετά την εμφάνιση του

⁴ Βλ. R. Abers, "From clientelism to cooperation: Local government, participatory policy and civic organizing in Porto Alegre", Brazil, Politics and Society, 1998, τόμος 26, τεύχος 4, σελ. 511-537 και

Συμμετοχικού Προϋπολογισμού στο Πόρτο Αλέγκρε, σημαντική είναι η εξάπλωση του την επόμενη τριετία, κυρίως στην Νότια Αμερική. Μετά το 2000 υιοθετείται ως πρακτική και σε άλλες ηπείρους. Σήμερα ο Συμμετοχικός Προϋπολογισμός έχει εξαπλωθεί σε εκατοντάδες πόλεις της Ευρώπης, της Ασίας, της Αφρικής και της Βόρειας Αμερικής. Όλο και περισσότεροι Δήμοι και δημόσιοι φορείς εκτιμάται ότι έχουν ξεκινήσει τη διαδικασία του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού⁵.

Ενδεικτικά από το ευρωπαϊκό χώρο αναφέρονται οι χώρες της Ιταλίας, Πορτογαλίας, χώρες της Σκανδιναβίας, Γερμανίας, Αγγλίας. Ειδικότερα, στον ευρωπαϊκό χώρο, η διάδοσή του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού ήταν πολύ γρήγορη, καθώς συνέπεσε με την προσπάθεια να αντιστραφούν τα υψηλά επίπεδα αποχής από τις εκλογικές διαδικασίες, η οποία ήταν απόρροια της ευρύτερης δυσαρέσκειας των πολιτών λόγω των έντονων οικονομικών προβλημάτων.

Αξίζει να σημειωθεί ότι στη Σκανδιναβία οι συμμετοχικοί προϋπολογισμοί εντάσσονται στις πιο διαδεδομένες διοικητικές πρακτικές, στο πλαίσιο της τάσης εκσυγχρονισμού των κρατών, ενώ στην Αγγλία χρηματοδοτούνται πλέον επίσημα από τη Βρετανική κυβέρνηση.

Σε πολλές χώρες οι συμμετοχικοί προϋπολογισμοί εφαρμόζονται με εναλλακτικούς τρόπους. Στο Λίχτενμπεργκ του Βερολίνου, για παράδειγμα, το μοντέλο του συμμετοχικού προϋπολογισμού συνδυάζει τις συνελεύσεις που πραγματοποιούνται σε φυσικό χώρο με αυτές μέσω διαδικτύου. Στη Χετάφε της Ισπανίας οι πολίτες βλέπουν σε απευθείας μετάδοση τις συνελεύσεις του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού, ψηφίζουν και στέλνουν τις προτάσεις τους μέσω του διαδικτύου.

Το κοινό στοιχείο σε όλες τις παραλλαγές που συναντώνται στον ευρωπαϊκό χώρο είναι ότι ο Συμμετοχικός Προϋπολογισμός εστιάζει στις επενδύσεις και στα σχέδια που ιεραρχούνται βάσει των κριτηρίων που θέτει η κοινωνική δικαιοσύνη.

B.Sousa, Participatory Budgeting in Porto Alegre: Toward a Redistributive Democracy, Politics and Society, 1998, τόμος 26, τεύχος 4, σελ. 461-2019, όπως αναφέρονται σε Αν. Νικολούδη, Δ.Σκιαδά, σελ.115-130

⁵ Βλ. Αν.Νικολούδη, Δ.Σκιαδάς, Συμμετοχικός Σχεδιασμός στη Δημοσιονομική Διακυβέρνηση: Μια νέα πρόταση χωροταξίας για τη διαδικασία των δημοσιονομικών πολιτικών επιλογών, Πρακτικά 17^{ου} Επιστημονικού Συνεδρίου Ελλήνων Περιφερειολόγων, Το μέλλον της ανάπτυξης και του χωροταξικού σχεδιασμού στην Ελλάδα, 25 Φεβρουαρίου 2012, Δελφοί

1.7 Ο ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Στην Ελλάδα η ιδέα του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού είναι αρκετά πρόσφατη. Ο Δήμος Κορυδαλλού είναι μια από τις σπάνιες περιπτώσεις, που προσπάθησε να εφαρμόσει ανοιχτές συναντήσεις μεταξύ της Δημοτικής Αρχής και των πολιτών, εμπνευσμένες από το πνεύμα της διαδικασίας του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού.

Πιο συγκεκριμένα, ο Δήμος Κορυδαλλού αποτελεί παράδειγμα προσπάθειας διερεύνησης των θεσμών συμμετοχής των πολιτών μέσα από τη διοργάνωση δημόσιων συναντήσεων με τους δημότες ενόψει της ψήφισης του προϋπολογισμού και του τεχνικού προγράμματος του Δήμου. Μέσα από την πολιτικά διακηρυγμένη θέση ότι ο πολίτης πρέπει να εκφράζεται και να ακούγεται όχι μόνο στις εκλογές, αλλά σε όλη τη διάρκεια της τετραετίας, αναδείχθηκε η ανάγκη να δοθεί μεγαλύτερη κοινωνική διάσταση στον σχεδιασμό του Δήμου για το οικονομικό έτος 2008. Η συμμετοχική διαδικασία στο Δήμο Κορυδαλλού αφορούσε τη διαμόρφωση του ετήσιου τεχνικού προγράμματος, το οποίο σε μεγάλο βαθμό καθορίζει και την κατάρτιση του προϋπολογισμού του ΟΤΑ.

Ο Δήμος Αγίας Παρασκευής, ο Δήμος Καισαριανής και ο Δήμος Ηλιούπολης είναι μερικά ακόμα παραδείγματα, όπου η Δημοτική Αρχή επιχείρησε να εφαρμόσει τον θεσμό του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού. Με αρκετές διαφοροποιήσεις μεταξύ τους, αλλά πάντα με κοινό παρανομαστή την κοινωνική συμμετοχή στην λήψη αποφάσεων διαχείρισης των οικονομικών πόρων και δη δαπανών, προσπάθησαν να προσελκύσουν την τοπική κοινότητα σε συμμετοχικές διαδικασίες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ
Ο ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΚΗΦΙΣΙΑΣ

**ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ ΣΤΟΝ
ΔΗΜΟ ΚΗΦΙΣΙΑΣ**

**Η Άμεση Δημοκρατία
γίνεται πράξη**

ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2016

**ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΘΕΣΗ ΠΟΡΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΜΑΣ
(250.000€ συνολικά για Κηφισιά, Νέα Ερυθραία, Εκάλη)**

2.1 ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΗΜΟΥ ΚΗΦΙΣΙΑΣ 2015-2019 ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Η εξωστρέφεια και η ικανότητα σύναψης σχέσεων συνεργασίας είναι ιδιαίτερα σημαντική για την προώθηση της τοπικής και εσωτερικής ανάπτυξης του Δήμου Κηφισιάς. Αποτελεί προτεραιότητα του, η οποία είναι σύμφωνη και σε εναρμόνιση με τις κατευθύνσεις του αναπτυξιακού σχεδιασμού σε τοπικό και εθνικό επίπεδο και τις αρμοδιότητες που ορίζει το "Πρόγραμμα Καλλικράτης".

Η σημαντικότητα που κατέχει η εξωστρέφεια διατυπώνεται στο Στρατηγικό Σχέδιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος Δήμου Κηφισιάς της περιόδου 2015-2019. Σύμφωνα με το εν λόγω σχέδιο, προωθείται ένα νέο συμβόλαιο της Δημοτικής Αρχής με φορείς και πολίτες, που ενθαρρύνει τις νέες προτάσεις, τις νέες ιδέες και την ενεργό συμμετοχή τους στη διαμόρφωση ενός αποτελεσματικού μοντέλου **Πόλης και Τοπικής Δημοκρατίας**. Ο Δήμος Κηφισιάς έθεσε ως στόχους να πρωτοστατήσει στη θέσπιση των **Συνοικιακών Συνελεύσεων**, του **Συμμετοχικού Προϋπολογισμού** και των **Ηλεκτρονικών Διαβουλεύσεων**. Παράλληλα μέσω του στρατηγικού σχεδιασμού δίνεται προτεραιότητα και σε διαδημοτικές συνεργασίες, δικτυώσεις και εταιρικές σχέσης για την από κοινού χάραξη τοπικών σχεδίων.

Ειδικότερα, στον 4^ο Άξονα που αφορά τη "Βελτίωση Διοικητικής Ικανότητας και της Οικονομικής Κατάστασης του Δήμου" διατυπώνονται για το μέτρο "(4.2) Βελτίωσης της σχέσης του Δήμου με τους πολίτες", μεταξύ άλλων, οι παρακάτω στόχοι⁶:

- α) (4.2.1) Ενίσχυση του Θεσμού της Δημόσιας Διαβούλευσης.
- β) (4.2.2) Εισαγωγή του Θεσμού του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού.
- γ) (4.2.3) Ενίσχυση των Συνοικιακών Συμβουλίων και της Τοπικής Δημοκρατίας.

Η υλοποίηση του εγχειρήματος του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού, που τέθηκε για πρώτη φορά σε εφαρμογή το 2015 και αφορούσε το οικονομικό έτος 2016, θα

⁶ Δήμος Κηφισιάς, Στρατηγικό Σχέδιο 2015-2019, Κηφισιά, Ιανουάριος 2016.

εξεταστεί σύμφωνα με τα στάδια που διαμορφώνεται ο ετήσιος συμβατικός προϋπολογισμός των ΟΤΑ : α) Κατάρτισης, β) Έγκρισης και γ) Ελέγχου.

Συμμετοχικός Προϋπολογισμός:

- ① Καινοτόμος διαδικασία, για την κατανομή των οικονομικών πόρων.
- ② Εφαρμογή σε διαρκώς αυξανόμενο αριθμό ευρωπαϊκών πόλεων σε Ισπανία, Γερμανία, Ιταλία κ.α.
- ③ Θεσμός άμεσης δημοκρατίας, που συμβάλλει στην ενεργοποίηση του Πολίτη, στη διαφάνεια και στη συνοχή της τοπικής κοινωνίας.

2.2 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Η διαδικασία εφαρμογής του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού οργανώθηκε και σχεδιάστηκε από την Δημοτική Αρχή, ώστε να συντελεστεί σε τέσσερα στάδια. Τα στάδια της διαδικασίας παρουσιάζονται αναλυτικά, ενώ περιγράφονται τα βήματα καθενός.

ΣΤΑΔΙΟ 1^ο : Συνοικιακές Συνελεύσεις και σύσταση Επιτροπών Ενεργών Πολιτών.

Ο Συμμετοχικός Προϋπολογισμός θα λάβει χώρα σε επίπεδο συνοικιών. Οι πολίτες / δημότες καλούνται να λάβουν μέρος στην συμμετοχική διαδικασία με την φυσική παρουσία τους στις Συνοικιακές Συνελεύσεις και με την ενεργή συμμετοχή στην διαδικασία υποβολής προτάσεων και λήψης αποφάσεων για την προώθηση της τοπικής ανάπτυξης σε επίπεδο συνοικίας. Επισημαίνεται ότι σημαντική θεωρείται η αποστασιοποίηση της Διοίκησης κατά το στάδιο γέννησης και διαμόρφωσης των προτάσεων, ώστε να διαφανούν οι πραγματικές ανάγκες των πολιτών /δημοτών.

Εντούτοις, η Δημοτική Αρχή, έχοντας γνώση των αντικειμενικών δυσκολιών συνάντησης ικανού αριθμού συμμετεχόντων στην ως άνω διαδικασία, προτείνει να συσταθούν Επιτροπές Ενεργών Πολιτών, μέσω εσωτερικών διαβουλεύσεων και ζυμώσεων των ιδίων των πολιτών. Οι Επιτροπές Ενεργών Πολιτών θα αποτελέσουν κοινούς του νέου εγχειρήματος, θα αναλάβουν να κινητοποιήσουν τους συνδημότες τους και να καταγράψουν τις προτάσεις που θα προκύψουν. Οι Επιτροπές αυτές θα αποτελούνται από 3 ως 7 άτομα. Σημειώνεται ότι μεν η Διοίκηση προτείνει τη σύσταση Επιτροπών Ενεργών Πολιτών, δεν επιθυμεί δε τη συμμετοχή της στις εσωτερικές διαδικασίες σύστασης αυτών για λόγους ηθικής και αμεροληψίας.

ΣΤΑΔΙΟ 2^ο : Επαναληπτικές Συνοικιακές Συνελεύσεις – Ιεράρχηση αναγκών & προτάσεων - Ψηφοφορία των αντιπροσώπων επί των προτάσεων – Κατάθεση τελικών προτάσεων.

Στον δεύτερο κύκλο των επαναληπτικών Συνοικιακών Συνελεύσεων οι συγκεντρωθείσες προτάσεις θα παρουσιαστούν και θα τεθούν σε ψηφοφορία από τους ιδίους τους αντιπροσώπους της συνοικίας. Οι προτάσεις που θα υπερψηφιστούν θα κατατεθούν επίσημα στην Διοίκηση.

ΣΤΑΔΙΟ 3^ο : Εξέταση των προτάσεων & Καθορισμός προτεραιοτήτων – Έγκριση διαδικασίας.

Οι επίσημα κατατεθειμένες προτάσεις των συνοικιών θα μελετηθούν και θα εκτιμηθούν από την Δημοτική Αρχή με την τεχνική υποστήριξη των δημοτικών υπηρεσιών. Επισημαίνεται ότι λόγω έλλειψης θεσμοθετημένου νομοθετικού πλαισίου υποστήριξης του θεσμού, είναι αναγκαία η εξασφάλιση της νομιμότητας της δαπάνης από το Ελεγκτικό Συνέδριο. Συνεπάγεται ότι δύναται να μην είναι όλες οι προτάσεις εφικτές προς υλοποίηση λόγω νομοθετικών περιορισμών.

Οι ρεαλιστικές και εφικτές προτάσεις, όπως θα προκύψουν από την επεξεργασία τους από τις υπηρεσίες του Δήμου, θα συζητηθούν στην Εκτελεστική Επιτροπή, η οποία και θα επιλέξει ποιες εκ των οποίων θα ενταχθούν στο Τεχνικό Πρόγραμμα και στον Προϋπολογισμό του Δήμου. Η απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής ενσωματώνεται στο Τεχνικό Πρόγραμμα και στον Προϋπολογισμό του Δήμου αποτελώντας αναπόσπαστο μέρος τους και ψηφίζονται από το Δημοτικό Συμβούλιο.

ΣΤΑΔΙΟ 4^ο : Υλοποίηση προτάσεων – Απολογισμός.

Οι προτάσεις του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού, που έχουν ψηφιστεί από το Δημοτικό Συμβούλιο ως μέρος του Τεχνικού Προγράμματος και του Προϋπολογισμού, θα αποτελέσουν δράσεις πρώτης προτεραιότητας. Η υλοποίηση τους θα είναι δεσμευτική τόσο για την Δημοτική Αρχή, όσο και για τις εμπλεκόμενες αρμόδιες υπηρεσίες και τις υπηρεσίες υλοποίησης. Στόχος είναι να υλοποιηθούν εντός του οικονομικού έτους αναφοράς. Στο τέλος του έτους προβλέπεται δημόσιος απολογισμός των πεπραγμένων.

Το πρώτο και δεύτερο στάδιο αναφέρεται στην κατάρτιση του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού, ενώ το τρίτο στην διαδικασία έγκρισής του. Το τέταρτο στάδιο αναφέρεται στην διαδικασία υλοποίησης των προτάσεων, η οποία οφείλει να ολοκληρώνεται με τον έλεγχο και τον ετήσιο απολογισμό των πεπραγμένων, με στόχο την αξιολόγηση, την ανατροφοδότηση και την βελτίωση της διαδικασίας του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού.

2.3 ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Ο Συμμετοχικός Προϋπολογισμός συζητήθηκε για πρώτη φορά σε συνεδρίαση της Εκτελεστικής Επιτροπής στις 5 Ιουνίου του 2015. Στη συνεδρίαση ο Πρόεδρος / Δήμαρχος⁷ ενημέρωσε τα επιτελικά του στελέχη περί της πρόθεσης εισαγωγής και εφαρμογής της πρακτικής του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού στις διαδικασίες του Δήμου. Στόχος είναι να εκτελεστούν έργα, δράσεις και καινοτόμες υπηρεσίες, σύμφωνα με τις ανάγκες που η τοπική κοινότητα θεωρεί σημαντικές στον άξονα των δικών τους προτεραιοτήτων. Πρόκληση αποτελεί η διασφάλιση της μέγιστης δυνατής συμμετοχής των πολιτών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, ώστε να αναπτυχθεί μια σχέση εμπιστοσύνης μεταξύ Δημοτικής Αρχής και τοπικής κοινότητας, που να βασίζεται στην διαφάνεια, το σεβασμό και την αξιοπιστία. Η πρόταση του Προέδρου / Δημάρχου της Επιτροπής έγινε ομόφωνα δεκτή με την υπ'αρ. 3/2015 απόφασή της και άνοιξε ο δρόμος για την εφαρμογή του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού στο Δήμο Κηφισιάς για το οικονομικό έτος 2016, ενώ παράλληλα κλήθηκαν τα μέλη της Επιτροπής, οι Αντιδήμαρχοι, να καταθέσουν προτάσεις για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση του νέου θεσμού.

Στις 15 Ιουλίου 2015 η Εκτελεστική Επιτροπή συνεδρίασε για δεύτερη φορά με θέμα τον καθορισμό του ποσού που θα δεσμευτεί για τον Συμμετοχικό Προϋπολογισμό. Στην συνεδρίαση παρευρίσκονταν και η Διευθύντρια Οικονομικών Υπηρεσιών, ως επιτελικό στέλεχος των υπηρεσιών του Δήμου και ως υπεύθυνη σύνταξης προϋπολογισμού. Με την υπ'αρ. 5/2015 απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής δεσμεύτηκε το ποσό των 250.000,00 € από τον προϋπολογισμό του Δήμου, οικονομικού έτους 2016, για τον Συμμετοχικό Προϋπολογισμό. Το ποσό θα διανεμηθεί ισόποσα στις τρεις Δημοτικές Ενότητες του Δήμου Κηφισιάς, ήτοι 85.000,00 € κατά προσέγγιση έκαστη.

Η Δημοτική Αρχή επέλεξε να προωθήσει το πειραματικό εγχείρημα του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού με δια ζώσης διαβουλεύσεις μέσω Συνοικιακών Συνελεύσεων, τις οποίες είχε επαναφέρει από την έναρξη της θητείας της και για τις οποίες θα γίνει λόγος στην επόμενη ενότητα. Επισημαίνεται ότι επιλέχθηκαν οι

⁷ Διατελών Δήμαρχος Κηφισιάς, Γιώργος Θ. Θωμάκος.

Συνοικιακές Συνελεύσεις ως μέσω διαβούλευσης και υποβολής προτάσεων, ώστε να ισχύσουν γεωγραφικά κριτήρια ανάδειξης των τοπικών αναγκών και όχι πληθυσμιακά. Ως προς το χώρο οι Συνοικιακές Συνελεύσεις κατά κύριο λόγο πραγματοποιήθηκαν σε σχολικά κτίρια⁸ αλλά και σε δημοτικούς κλειστούς χώρους εκδηλώσεων / συνεδριάσεων.

Ένας πρώτος κύκλος συνοικιακών συνελεύσεων ακολούθησε για την γνωριμία με τον νεοεισαχθέν θεσμό του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού. Οι πολίτες ενημερώθηκαν για το νέο θεσμό του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού και κλήθηκαν να προτείνουν σε σύντομο χρονικό διάστημα – ενός με δύο μήνες – προτάσεις μικρών έργων, δράσεων και καινοτόμων υπηρεσιών, που οι ίδιοι οι πολίτες/δημότες θεωρούν αναγκαία για την ανάπτυξη της συνοικίας τους.

Το διαθέσιμο ποσό του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού γνωστοποιείται στους δημότες, ενώ ταυτόχρονα δίνονται διευκρινίσεις για τον τρόπο διαίρεσής του. Η Δημοτική Ενότητα Κηφισιάς διαιρείται σε εννέα συνοικίες, κάθε μία από τις οποίες θα διαχειριστεί το ποσό που της αναλογεί. Σε κάθε συνοικία θα πραγματοποιηθεί και Συνοικιακή Συνέλευση. Ειδικότερα, η Δημοτική Ενότητα της Κηφισιάς διαιρείται στις συνοικίες της Πολιτείας, του Κεφαλαρίου, των Αλωνίων, της Άνω Κηφισιάς, της Κάτω Κηφισιάς, των Εργατικών Πολυκατοικιών, της Νέας Κηφισιάς (Ελαιών – Ερυμάνθου), της Νέας Κηφισιάς (Αγία Τριάδα) και των Αδαμών. Επομένως το ποσό των 85.000,00 € επιμερίζεται στις 9.500,00 € ανά συνοικία. Αντίστοιχα η Δημοτική Ενότητα της Νέας Ερυθραίας διαιρείται σε τέσσερις συνοικίες, πολεοδομικές ενότητες, σύμφωνα με το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο - Εθνικιστών και Αναπήρων Πολέμου, Συνοικισμός Νέας Ερυθραίας, Μορτερό και Καστρί - με κατά αναλογία το ποσό των 21.250,00 € έκαστη. Τέλος, η Δημοτική Ενότητα Εκάλης δεν διαιρείται σε συνοικίες και το ποσό των 85.000,00 € θα το διαχειριστεί στο σύνολο του.

⁸ Σημειώνεται ότι η παραχώρηση της χρήσης των σχολικών χώρων/αιθουσών πραγματοποιείται με τη λήψη σχετικής απόφασης της Δημοτικής Επιτροπής Παιδείας (ΔΕΠ) και έγκρισής της από το Δημοτικό Συμβούλιο.

2.3.1 ΣΥΝΟΙΚΙΑΚΕΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΙΣ

Η ενίσχυση του θεσμού των Συνοικιακών Συνελεύσεων και η προώθηση της Τοπικής Δημοκρατίας αποτέλεσε ακόμα ένα στόχο του Επιχειρησιακού Προγραμματισμού της δημοτικής περιόδου 2014-2019. Οι Συνοικιακές Συνελεύσεις, όπως προαναφέρθηκε, επαναλειτούργησαν από την αρχή της δημοτικής θητείας και αποτέλεσαν το σημείο επιλογής των συναντήσεων διαβούλευσης του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού, καθώς βασικό κριτήριο της επιλογής αποτέλεσε η πυκνότητα του πληθυσμού, αλλά και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και οι ιδιαιτερότητες της κάθε συνοικίας.

Στα πλαίσια της εξέτασης της εφαρμογής του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού κρίνεται αναγκαία η περιγραφή της λειτουργίας των Συνοικιακών Συνελεύσεων, η οποία έλαβε την μορφή απόφασης Δημοτικού Συμβουλίου και παρουσιάζεται στα Παραρτήματα της παρούσας εργασίας⁹. Αξίζει, ωστόσο, να σημειωθεί ότι τόσο ο θεσμός του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού όσο και ο θεσμός των Συνοικιακών Συνελεύσεων είναι άρρηκτα συνδεδεμένοι, καθώς υπηρετούν κοινούς στόχους και προσδοκίες. Και οι δύο θεσμοί έχουν ως κύριο στόχο την επικοινωνία και συνεργασία με τους πολίτες, καθώς και την αποκατάσταση της σχέσης εμπιστοσύνης μεταξύ πολιτικών φορέων και τοπικής κοινότητας.

⁹ Η υπ'αρ. 274/2015 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Δήμου Κηφισιάς με Αριθμό Διαδικτυακής Ανάρτησης 77T0ΩΩEM-Γ34 (Παράρτημα Α).

2.3.2 ΑΠΟ ΤΗΝ ΘΕΩΡΙΑ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ

Σύμφωνα με τα αρχεία του Αντιδημάρχου Τοπικής Δημοκρατίας, Διαφάνειας και Αντιμετώπισης Καθημερινών Προβλημάτων, κατά την έναρξη της διαδικασίας και την εφαρμογή του πρώτου σταδίου πραγματοποιήθηκαν δεκατέσσερις (14) Συνοικιακές Συνελεύσεις εντός των μηνών Ιουνίου και Ιουλίου σε όλες τις συνοικίες, όπως αυτές έχουν ονομαστεί ανωτέρω.

Ως προς την συμμετοχή των πολιτών / δημοτών στις Συνοικιακές Συνελεύσεις παρατηρήθηκαν διακυμάνσεις. Όπου ο αριθμός των συμμετεχόντων δεν κρίθηκε ικανοποιητικός ακολούθησε επαναληπτική Συνοικιακή Συνέλευση. Ο κατώτερος αριθμός συμμετεχόντων που σημειώθηκε σε Συνοικιακή Συνέλευση ανέρχεται στα 25 άτομα, ενώ ο ανώτερος αριθμός συμμετεχόντων ανήλθε στα 70 άτομα¹⁰¹¹. Ωστόσο,

¹⁰ Επισημαίνεται ότι δεν καταγράφηκαν ακριβή και επίσημα αριθμητικά δεδομένα προσέλευσης συμμετεχόντων. Τα αριθμητικά δεδομένα, που αναφέρονται ανωτέρω, προκύπτουν κατά προσέγγιση, όπως αναφέρθηκαν σε δια ζώσης ανοικτή συνέντευξη με τον αρμόδιο Αντιδήμαρχο Τοπικής Δημοκρατίας, Διαφάνειας και Αντιμετώπισης Καθημερινών Προβλημάτων και Συντονιστή των Συνοικιακών Συνελεύσεων, κ. Τσούλο Γεώργιο.

τα ζητήματα εγκυρότητας και ικανοποίησης του δείγματος του πληθυσμού, που προέκυψαν, επιχειρήθηκαν να αντιμετωπιστούν με την συγκρότηση Επιτροπών Ενεργών Πολιτών.

Οι Επιτροπές Ενεργών Πολιτών συστάθηκαν άμεσα και έγκαιρα. Τα ονόματα των μελών κατατέθηκαν επίσημα στον αρμόδιο γραφείο του Αντιδημάρχου και Συντονιστή των Συνοικιακών Συνελεύσεων.

Ακολούθησε ομαλά το δεύτερο στάδιο των επαναληπτικών Συνοικιακών Συνελεύσεων. Υπολογίζεται επίσης η διεξαγωγή δεκατεσσάρων (14) Συνοικιακών Συνελεύσεων τον μήνα Σεπτέμβριο ως και τις αρχές του Οκτωβρίου. Σημειώνεται ότι οι θερινοί μήνες Ιούλιος και Αύγουστος αποτέλεσαν ανασταλτικό παράγοντα για την ομαλή διεξαγωγή των Συνοικιακών Συνελεύσεων, λόγω απομάκρυνσης σημαντικού τμήματος του πληθυσμού για θερινές διακοπές. Ωστόσο, η συλλογή των προτάσεων έπρεπε να ολοκληρωθεί εντός του Οκτωβρίου, ώστε να συμβαδίζει με το χρονοδιάγραμμα σύνταξης και ψήφισης του Τεχνικού Προγράμματος και του Προϋπολογισμού του Δήμου Κηφισιάς, οικονομικού έτους 2016.

Συνολικά υπολογίζεται ότι διεξήχθησαν 28 Συνοικιακές Συνελεύσεις¹², που αφορούσαν στον Συμμετοχικό Προϋπολογισμό. Οι προτάσεις που κατατέθηκαν επίσημα στην Δημοτική Αρχή αποτυπώνονται στην υπ'αρ. 9/2015 απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής¹³.

¹¹ Στις Συνοικιακές Συνελεύσεις υπήρχε διαθέσιμη κατάσταση συμπλήρωσης στοιχείων επικοινωνίας, η οποία όμως ήταν προαιρετική και δεν συμπληρώθηκε από όλους τους παρισταμένους.

¹² Συνολικά για το έτος 2015 πραγματοποιήθηκαν 69 Συνοικιακές Συνελεύσεις με ποικιλία θεμάτων.

¹³ Απόσπασμα (εισηγητικό μέρος) της υπ'αρ. 9/2015 απόφασης της Εκτελεστικής Επιτροπής, όπου καταγράφονται οι προτάσεις, όπως διαβιβάστηκαν από το Γραφείο του Αρμόδιου Αντιδημάρχου και Συντονιστή των Συνοικιακών Συνελεύσεων και με την κοστολόγηση των αρμόδιων υπηρεσιών (κυρίως της Δ/σης Τεχνικών Υπηρεσιών). (Παράρτημα Β)

2.3.3 ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Η πολιτική δημοσιότητας που ακολούθησε η Δημοτική Αρχή για την προώθηση και προβολή, επικοινωνία και διάδοση του νέου θεσμού του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού ήταν σύνθετη, πολύπλευρη και ιδιαίτερα απαιτητική από οργανωτική άποψη. Η ορθή επικοινωνιακή πολιτική αποτελεί συστατικό στοιχείο της επιτυχίας του πειραματικού εγχειρήματος. Στόχος η προσέλευση και η εξασφάλιση ευρείας και ισότιμης συμμετοχής των δημοτών / πολιτών στις Συνοικιακές Συνελεύσεις και στις διαδικασίες του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού.

Τα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν και οι ενέργειες που συντελέστηκαν για την υποστήριξη τόσο των Συνοικιακών Συνελεύσεων, όσο και του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού αποτέλεσαν την επικοινωνιακή στρατηγική, η οποία περιελάμβανε :

- Την έκδοση έντυπων ενημερωτικών φυλλαδίων και την εναπόθεση τους σε κεντρικά σημεία της πόλης (Δημαρχείο, Παρατήματα Δημαρχιακού Καταστήματος, ΚΕΠ, καταστήματα κ.α.)
- Την δημοσιοποίηση μέσω του δημοτικού διαδικτυακού τόπου (Ιστοσελίδα Δήμου Κηφισιάς).
- Την παραχώρηση συνεντεύξεων τύπου, κυρίως σε τύπο τοπικής κυκλοφορίας.
- Την δημοσιοποίηση σχετικών ανακοινώσεων σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης (επίσημη σελίδα facebook Δήμου Κηφισιάς, σελίδες facebook KIFISSIA - Δημόσια Ομάδα- κ.α.)
- Την τοιχοκόλληση αφισών¹⁴ σε κάθε περιοχή/συνοικία, όπου επρόκειτο να πραγματοποιηθεί Συνοικιακή Συνέλευση (εισόδους σχολείων, τοπικά εμπορικά καταστήματα, κολώνες κ.α.).
- Την δημοσιοποίηση ανακοινώσεων προγραμματισμένων Συνοικιακών Συνελεύσεων ανά τακτά χρονικά διαστήματα στον τοπικό τύπο.
- Την μαζική αποστολή sms και e-mail, όπως και τηλεφωνικές ενημερώσεις.

¹⁴ Ο αριθμός αφισών που τοιχοκολλήθηκαν ανά συνοικία κυμαίνεται από 40 ως 50.

- Την παρουσίαση του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού στο Δημοτικό Συμβούλιο¹⁵.
- Την προσωπική κινητοποίηση / ενεργοποίηση των Δημοτικών Συμβούλων, κυρίως της πλειοψηφίας, για τη δημοσιοποίηση του εγχειρήματος (υπενθυμίσεις σε Συμβούλια Δημοτικών Ενοτήτων, προγραμματισμένες λοιπές εκδηλώσεις, συναντήσεις κ.λ.π.)

Σημαντική, εκτός από το όραμα και τη βούληση της Δημοτικής Αρχής, ήταν και η συμβολή του Γραφείου Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων, το οποίο επιμελήθηκε για το σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων σχετικών με τη δημοσιότητα και την ενημέρωση της τοπικής κοινωνίας, καθώς και την προώθηση του πειραματικού εγχειρήματος στα ευρύτερα κοινωνικά πλαίσια.

Αξίζει να σημειωθεί ότι, μεταξύ και άλλων επικοινωνιακών ενεργειών, το Γραφείο Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων κινητοποίησε και φρόντισε για την υποβολή στοιχείων και τη συμμετοχή του Δήμου Κηφισιάς στην γιορτή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης απονομής βραβείων "Best City Awards 2016", που πραγματοποιήθηκε στις 24 Οκτωβρίου 2016 στην Τεχνόπολη Δήμου Αθηναίων. Η τελετή αφορούσε βραβεύσεις δράσεων και πρακτικών των ΟΤΑ της χώρας μας, που οδηγούν σε ευφείς, αειφόρες και οικονομικά βιώσιμες πόλεις και στην οποία παρευρίσκονταν Δήμαρχοι από όλη την Ελλάδα, στελέχη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, στελέχη των Περιφερειών και επιχειρήσεων.

Τρία χρυσά βραβεία, ένα αργυρό και μια ειδική διάκριση κέρδισε ο Δήμος Κηφισιάς στο πλαίσιο των βραβείων "Best City Awards 2016"¹⁶. Ειδικότερα οι Συνοικιακές Συνελεύσεις και ο Συμμετοχικός Προϋπολογισμός διακρίθηκαν με το αργυρό βραβείο στην κατηγορία «ΤΠΕ και Διακυβέρνηση».¹⁷

¹⁵ <https://www.youtube.com/watch?v=YAWH986PSQ&pbjreload=10>

¹⁶ <https://www.youtube.com/watch?v=XTV2qrv4-Wc>

¹⁷ Απόσπασμα Δελτίου Τύπου, όπως δημοσιεύτηκε στις 26/10/2016 στην ιστοσελίδα του Δήμου Κηφισιάς (www.dimoskifissias.gr) και στον τοπικό τύπο. (Παράρτημα Γ).

ΔΗΜΟΣ ΚΗΦΙΣΙΑΣ

ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ ΣΤΟΝ ΔΗΜΟ ΚΗΦΙΣΙΑΣ

Η Άμεση Δημοκρατία γίνεται πράξη

ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2016

ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΘΕΣΗ ΠΟΡΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΜΑΣ
(250.000€ συνολικά για Κηφισιά, Νέα Ερυθραία, Εκάλη)

Πάρε μέρος σε
Επιτροπές Ενεργών Πολιτών
Πρότεινε Έργα, Δράσεις και
Υπηρεσίες για τη συνοικία σου

Έλα στις
Συνοικιακές
Συνελεύσεις

ΕΣΥ
ΣΥΝΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙΣ

ΕΣΥ ΜΠΟΡΕΙΣ
ΝΑ ΑΛΛΑΞΕΙΣ
ΤΗΝ ΠΟΛΗ ΜΑΣ

Συμμετοχικός Προϋπολογισμός:

- ① Καινοτόμος διαδικασία, για την κατανομή των οικονομικών πόρων.
- ② Εφαρμογή σε διαρκώς αυξανόμενο αριθμό ευρωπαϊκών πόλεων σε Ισπανία, Γερμανία, Ιταλία κ.α.
- ③ Θεσμός άμεσης δημοκρατίας, που συμβάλλει στην ενεργοποίηση του Πολίτη, στη διαφάνεια και στη συνοχή της τοπικής κοινωνίας.

ΔΗΜΟΣ ΚΗΦΙΣΙΑΣ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ:

ΔΗΜΟΣ ΚΗΦΙΣΙΑΣ

Μυρσίνης & Διονύσου

Τηλέφωνα επικοινωνίας: 213 2007 250 - 2

2.3.4 ΔΑΠΑΝΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Η οργάνωση του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού και των Συνοικιακών Συνελεύσεων δεν επιβάρυναν σημαντικά του προϋπολογισμό του Δήμου Κηφισιάς. Το ύψος των δαπανών συνολικά δεν υπερέβη το ποσό των 1.980,05 €. Στο ποσό αυτό δεν συμπεριλαμβάνεται το εκτιμώμενο κόστος των εργασιών απασχόλησης του ανθρώπινου στελεχιακού δυναμικού, κόστος το οποίο θα ήταν πολλαπλάσιο.

Οι Συνοικιακές Συνελεύσεις πραγματοποιήθηκαν σε αίθουσες σχολικών κτιρίων ή σε δημοτικές αίθουσες εκδηλώσεων και δεν προκλήθηκαν δαπάνες. Επίσης η γραμματειακή υποστήριξη από υπαλλήλους του Δήμου, σε μεγάλο μέρος της, πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια της καλής συνεργασίας, ηθικής υποχρέωσης και συμπαράστασης στο νέο αυτό εγχείρημα της Δημοτικής Αρχής.

Η σημαντικότερη δαπάνη προκλήθηκε από τις ανάγκες δημοσιοποίησης και ενημέρωσης της τοπικής κοινωνίας για την εφαρμογή του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού. Ειδικότερα για τις δαπάνες εκτύπωσης ενημερωτικού υλικού δαπανήθηκε το ποσό των 356,70 €, ενώ τον σχεδιασμό και την σύνταξη του φυλλαδίου επιμελήθηκε το Γραφείο Τύπου σε συνεργασία με το Γραφείο Δημάρχου¹⁸. Για δημοσιεύσεις ενημέρωσης στον τοπικό τύπο δαπανήθηκε το ποσό των 405,65 €¹⁹. Τέλος, διατέθηκε το ποσό των 1.217,70 € για δαπάνη που αφορούσε την αποστολή μηνυμάτων SMS για την επικοινωνία και ενημέρωση των κατοίκων για την Επιτροπή Διαβούλευσης και των Συνοικιακών Συνελεύσεων²⁰.

Ωστόσο, κάθε δαπάνη αντισταθμίζεται με το όφελος και το όφελος στη συγκεκριμένη περίπτωση αξίζει περισσότερο από το χρηματικό αντίτιμο. Κάθε προσπάθεια εφαρμογής δημοκρατικών, συμμετοχικών διαδικασιών, όπως είναι ο Συμμετοχικός Προϋπολογισμός, πρέπει να ενισχύεται με κάθε τρόπο, καθώς ο παιδαγωγικός κυρίως

¹⁸ Ομάδα επιμέλειας έντυπου ενημερωτικού φυλλαδίου : Τσετσέκου Τέτα (Γραφείο Τύπου), Τριπερίνα Έλενα και Παρτσινέβελου Αγγελική (Γραφείο Δημάρχου).

¹⁹ Σύμφωνα με τα υπ'αρ. Δ/2039 /2015 (ΑΔΑ: 6Υ8ΕΩΕΜ-Φ7Ζ) και Δ/99 /2016 (ΑΔΑ: 76ΓΡΩΕΕΜ-Ξ78) Χρηματικά Εντάλματα της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών Δήμου Κηφισιάς.

²⁰ Σύμφωνα με την υπ'αρ. 571/2015 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής (ΑΔΑ: Ω7ΑΓΩΕΜ-Ι11) και την υπ'αρ. 1381/2015 απόφαση Δημάρχου (ΑΔΑ: Ψ4ΘΙΩΕΜ-Ο6Υ) .

ρόλος του είναι ιδιαίτερα σημαντικός και δεν μπορεί να αποτιμηθεί με ποσοτικά μεγέθη. Η ισχυροποίηση των δημοκρατικών αξιών θεωρείται, ειδικά στις μέρες μας, ύψιστο αγαθό.

2.4 ΕΓΚΡΙΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Οι επίσημα κατατεθειμένες προτάσεις των συνοικιών συνελεύσεων, όπως ήδη έχει αναφερθεί και σε προηγούμενη ενότητα, μετά από μια πρώτη εκτίμηση και επεξεργασία από τις υπηρεσίες του Δήμου, όπου γίνεται μια κατηγοριοποίησή τους σε έργα, μελέτες ή υπηρεσίες και μια πρόβλεψη του ύψους δαπάνης κατά προσέγγιση, συζητήθηκαν στην Εκτελεστική Επιτροπή στις 29/10/2015²¹.

Στο σημείο αυτό είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι λόγω έλλειψης θεσμοθετημένου νομοθετικού πλαισίου υποστήριξης του θεσμού, είναι αναγκαία οι δαπάνες που θα προκύψουν να εξασφαλίζουν και να πληρούν τις προϋποθέσεις νομιμότητας, από το Ελεγκτικό Συνέδριο. Συνεπάγεται ότι δύναται να μην είναι όλες οι προτάσεις εφικτές προς υλοποίηση λόγω νομοθετικών περιορισμών ή κενών.

Η Εκτελεστική Επιτροπή από τις ρεαλιστικές και εφικτές προτάσεις επιλέγει ποιες θα ενταχθούν στο Τεχνικό Πρόγραμμα και στον Προϋπολογισμό του Δήμου. Η απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής αποστέλλεται στη Δ/ση Τεχνικών Υπηρεσιών, η οποία εντάσσει τις προτάσεις του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού, που έχουν επιλεγεί από την Διοίκηση, στο Τεχνικό Πρόγραμμα ως αναπόσπαστο τμήμα του και ως δράσεις υψηλής προτεραιότητας. Παράλληλα ενημερώνεται και η Δ/ση Οικονομικών Υπηρεσιών για την πρόβλεψη των δαπανών στην κατάρτιση του Προϋπολογισμού του Δήμου.

Το Τεχνικό Πρόγραμμα²² και ο Προϋπολογισμός²³ του Δήμου κατατίθενται προς ψήφιση στο Δημοτικό Συμβούλιο, σύμφωνα με την διαδικασία που προβλέπει ο

²¹ Η υπ'αρ. 9/2015 απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής Δήμου Κηφισιάς.

²² Η υπ'αρ. 559 /2015 απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου έγκρισης Τεχνικού Προγράμματος Δήμου Κηφισιάς οικ. έτους 2016 (ΑΔΑ: 7906ΩΕΜ-ΛΕΒ).

²³ Η υπ'αρ. 565/2015 απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου έγκρισης Προϋπολογισμού Δήμου Κηφισιάς οικ. έτους 2016 (ΑΔΑ: 6ΔΙΣΩΕΜ-ΧΕΟ).

Νόμος 3852/2010 "Πρόγραμμα Καλλικράτης". Η απόφαση προϋπολογισμού του Δημοτικού Συμβουλίου, με το πλήθος των συνημμένων εγγράφων της, αποστέλλεται στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση για έλεγχο νομιμότητας.

Μετά την λήψη νομιμότητας ανοίγει ο δρόμος για την υλοποίηση των προτάσεων. Το στάδιο της υλοποίησης είναι ιδιαίτερα απαιτητικό και προϋποθέτει πολύ καλή οργάνωση και υψηλό συντονισμό όλων των εμπλεκόμενων μερών. Στόχος της Δημοτικής Αρχής είναι η υλοποίηση των προτάσεων, έργων, μελετών ή υπηρεσιών εντός του τρέχοντος οικονομικού έτους που αφορούν και στην συγκεκριμένη περίπτωση το οικονομικό έτος 2016.

2.5 ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Οι προτάσεις του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού, που έχουν ψηφιστεί από το Δημοτικό Συμβούλιο ως μέρος του Τεχνικού Προγράμματος και του Προϋπολογισμού αποτελούν δράσεις πρώτης προτεραιότητας. Η υλοποίηση τους είναι δεσμευτική τόσο για την Δημοτική Αρχή, όσο και για τις εμπλεκόμενες αρμόδιες υπηρεσίες και τις υπηρεσίες υλοποίησης. Στόχος είναι να υλοποιηθούν εντός του οικονομικού έτους αναφοράς (2016), ενώ στο τέλος του έτους προβλέπεται δημόσιος απολογισμός των πεπραγμένων.

Αξίζει να αναφερθεί ότι σε συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου στις 8 Ιουνίου του 2016 λήφθηκε η υπ'αρ. 314/2016 απόφαση, που αφορούσε την τροποποίηση του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου Κηφισιάς. Στον νέο Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας προβλέφθηκε η ίδρυση Γραφείου Εκτέλεσης Συμμετοχικού Προϋπολογισμού, ενώ ορίστηκε και αρμόδιος Αντιδήμαρχος²⁴. Η σύσταση του νέου γραφείου και ο ορισμός επιβλέποντα Αντιδημάρχου για την παρακολούθηση της πορείας και της εκτέλεσης του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού αποτυπώνει την

²⁴ Αρμόδιος Αντιδήμαρχος Γραφείο Εκτέλεσης Συμμετοχικού Προϋπολογισμού 2016 ορίστηκε ο κ. Καυγαλάκης Μιχάλης.

υπεύθυνη στάση και ισχυρή θέληση της Διοίκησης για την υλοποίηση και την καθιέρωση του νέου πειραματικού θεσμού.

Σύμφωνα με τον επίσημο απολογισμό του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού που έλαβε χώρα κατά τη συνεδρίαση της 18^{ης} Ιανουαρίου 2017 του Δημοτικού Συμβουλίου²⁵, αλλά και μετά από δια ζώσης ανοικτή συνέντευξη²⁶, που πραγματοποιήθηκε με τον αρμόδιο Αντιδήμαρχο Παρακολούθησης και Εκτέλεσης του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού, τα αποτελέσματα διαμορφώνονται ως εξής:

Στη Δημοτική Ενότητα Κηφισιάς από τα είκοσι (20) έργα τα δεκαέξι (16) έχουν ολοκληρωθεί, ενώ τα τρία (3) βρίσκονται σε εξέλιξη ή έχουν κάποιες εκκρεμότητες πριν ολοκληρωθούν. Ένα (1) έργο παρουσιάζει αντικειμενικές δυσκολίες και δεν θα υλοποιηθεί.

Στην Δημοτική Ενότητα Νέας Ερυθραίας από τις εννέα (9) προτάσεις, έχουν υλοποιηθεί οι έξι (6), ενώ σε εκκρεμότητα βρίσκονται οι υπόλοιπες τρεις (3).

Αντίστοιχα, στη Δημοτική Ενότητα Εκάλης από τις τέσσερις (4) δράσεις έχουν υλοποιηθεί δύο (2), ενώ σε εκκρεμότητα βρίσκονται οι υπόλοιπες δυο (2).

Συνολικά από τις τριάντα τρεις (33) προτάσεις υλοποιήθηκαν οι εικοσιτέσσερις (24), ενώ οι οκτώ (8) βρίσκονται σε εκκρεμότητα και η μια (1) θα ακυρωθεί η εκτέλεσή της και θα αντικατασταθεί.

Οι εργασίες, μελέτες και οι υπηρεσίες που δεν ολοκληρώθηκαν εντός του έτους 2016 σημειώνεται ότι μεταφέρονται ως συνεχιζόμενες δαπάνες για το επόμενο οικονομικό έτος, ενώ όπου υπάρχει αδυναμία εκτέλεσης ενός έργου το αντίστοιχο ποσό του έργου θα διατεθεί σε κάποιο άλλο εντός της συνοικίας από τις ήδη υπάρχουσες προτάσεις μετά από απόφαση της Δημοτικής Αρχής.

Ακολουθούν ενημερωτικοί πίνακες ανά Δημοτική Ενότητα:

²⁵https://www.youtube.com/watch?v=spPKIiAp_ug

²⁶ Τα στοιχεία παραχωρήθηκαν στα πλαίσια προφορικής ενημέρωσης και συζήτησης (ανοικτής συνέντευξης) για την χρήση της παρούσας εργασίας στις 21/12/2016 από τον αρμόδιο Αντιδήμαρχο κ.Καυγαλάκη Μιχάλη.

Πίνακας 2.1

Παράρτημα προϋπολογισμού δράσεων – έργων και μελετών Σ.Π. 2016

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΔΡΑΣΕΩΝ - ΕΡΓΩΝ & ΜΕΛΕΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΤΟΥΣ 2016 ²⁷	
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΗΦΙΣΙΑΣ	88.150,00
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΝΕΑΣ ΕΡΥΘΡΑΙΑΣ	88.150,00
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΚΑΛΗΣ	88.150,00
ΣΥΝΟΛΟ	264.450,00²⁸

Πίνακας 2.2

Παράρτημα προϋπολογισμού δράσεων – έργων και μελετών Σ.Π. 2016

Δημοτικής Ενότητας Κηφισιάς

ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2016				
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΗΦΙΣΙΑΣ				
Κ.Α.	ΤΙΤΛΟΣ	ΠΟΣΟ	ΣΤΑΔΙΟ ΠΡΟΟΔΟΥ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
35.6495.03	Δαπάνη καθαρισμού & σηματοδότησης διαδρομών Nordic Walking στον υπό κήρυξη Εθνικό Δρυμό Πεντέλης με αφετηρία και τερματισμό την Πολιτεία.	615,00 €	ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΘΗΚΕ	
35.6495.04	Δαπάνη δημιουργίας νησίδας ενδημικής χλωρίδας στον	615,00 €	ΣΕ ΕΚΚΡΕΜΟΤΗΤΑ	Μετά από συνεργασία με το Μπενάκειο

²⁷ Ο πίνακας καταρτίστηκε από το Τμήμα Προϋπολογισμού και Λογιστικής Παρακολούθησης, όπως έχουν εγγραφεί οι δαπάνες στο Τεχνικό Πρόγραμμα και στο Προϋπολογισμό, ενώ προστέθηκε από την συντάξασα της παρούσης εργασίας το ΣΤΑΔΙΟ ΠΡΟΟΔΟΥ και οι ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ.

²⁸ Η διαφορά προκύπτει από το Φ.Π.Α., καθώς η αρχική κατά προσέγγιση εκτίμηση δεν τον είχε συμπεριλάβει, μέρος του οποίου απορροφήθηκε από τον Προϋπολογισμό του Δήμου και όχι του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού.

	ακάλυπτο χώρο μεταξύ των οδών Κοκκιναρά, Ελευθερώτριας, Κουντουριώτου και Ηροδότου.			Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο, ο προτεινόμενος χώρος είναι ακατάλληλος προς φύτευση λόγω του βραχώδους εδάφους και την ύπαρξη πεύκων.
30.6495.10	Δαπάνη σύνταξης τεχνικών προδιαγραφών για την εκπόνηση μελέτης για την κήρυξη ως διατηρητέων των αρχικών όψεων των κτισμάτων και των ακαλύπτων χώρων της Πλατείας Πολιτείας (Πλατείας Καραμανλή), καθώς και των ακαλύπτων χώρου έμπροσθεν του σχολικού χώρου του 7ου Δημοτικού & 6ου Νηπιαγωγείου Κηφισιάς.	2.000,00 €	ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΘΗΚΕ	Επίσης έχει υποβληθεί αίτημα και τεχνική έκθεση προς το Υπουργείο Πολιτισμού, που είναι ο αρμόδιος φορέας για τον χαρακτηρισμό διατηρητέων.
30.6262.03	Δαπάνη αποκατάστασης δαπέδου κοινοχρήστου χώρου στην αρχική του κατάσταση & επανατοποθέτηση παλιών βελονιστών πλακών.	10.000,00 €	ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΘΗΚΕ	
70.7135.06	Προμήθεια και τοποθέτηση πινακίδων οδοσήμανσης στην οδό Παλαιολόγου.	490,00 €	ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΘΗΚΕ	
30.7324.04	Διαμόρφωση κοινόχρηστου πεζοδρομίου έναντι γηπέδου τένις (πάροδος Όθωνος).	10.000,00 €	ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΘΗΚΕ	Πλήρης κατασκευή: ρείθρο στην ρυμοτομική γραμμή, πεζοδρόμιο, σχάρες.
15.7135.12	Προμήθεια και τοποθέτηση	950,00 €	ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΘΗΚΕ	

	παγκακίων στο χώρο του Α΄ Νηπιαγωγείου Κηφισιάς.			
15.7135.14	Προμήθεια και τοποθέτηση μικρών καλαθιών στο χώρο του Α΄ Νηπιαγωγείου Κηφισιάς	370,00 €	ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΘΗΚΕ	
35.6495.05	Δαπάνη περίφραξης κοινόχρηστου χώρου στην γωνία Αγίου Τρύφωνος & Καρπάθου.	615,00 €	ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΘΗΚΕ	
35.6495.06	Δαπάνη τοποθέτησης τάπητα και κάγκελου στην παιδική χαρά "Κανακάκης Μιχαήλ".	5.000,00 €	ΣΕ ΕΚΚΡΕΜΟΤΗΤΑ	Η περίφραξη (κάγκελο) έχει αποκατασταθεί, ενώ αναμένεται η προμήθεια τάπητα.
15.7135.13	Προμήθεια και τοποθέτηση οργάνων παιδικών χαρών (κούνιες-τσουλήθρες) σε περιφραγμένο χώρο επί των οδών Κηφισού & Ερυμάνθου, καθώς και σε κοινόχρηστο χώρο στην περιοχή Αδαμών.	3.075,00 €	ΣΕ ΕΚΚΡΕΜΟΤΗΤΑ	
30.7413.32	Εκπόνηση προμελέτης διαμόρφωσης της οδού Ποταμού (από Αχαΐας έως Μυρτιάς) σε δρόμο περιπάτου.	10.000,00 €	ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΘΗΚΕ	
30.6495.11	Δαπάνη περίφραξης οικοπέδου περιοχής ΟΥΛΕΝ	6.000,00 €	ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΘΗΚΕ	
30.6495.12	Δαπάνη κατασκευής κρασπέδων & κρασπεδορείθρων στην οδό Αγίας Τριάδας, μεταξύ των οδών Καζατζάκη και Τριπολιτσάς.	3.700,00	ΑΚΥΡΩΣΗ	Δεν έχει εφαρμοστεί υψομετρικός σχεδιασμός μεταξύ οδοστρώματος και εισόδων

				κατοικιών με αποτέλεσμα οποιαδήποτε κατασκευή να προκαλέσει πλημμύρες στις οικίες
30.74113.06	Σύνταξη μελέτης πράξεων αναλογισμού μεταξύ των οδών Αγίου Νεκταρίου και Νέστορος.	6.150,00 €	ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΘΗΚΕ	
15.6495.07	Δαπάνη σηματοδότησης με τοποθέτηση παλλόμενου ηλεκτρικού πάνελ στη διάβαση των μαθητών του βου Δημοτικού Σχολείου στην οδό 1η Μάη.	3.650,00 €	ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΘΗΚΕ	
15.6262.02	Εργασία ηλεκτροφωτισμού του ανοικτού θεάτρου στις Εργατικές Πολυκατοικίες.	3.650,00 €	ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΘΗΚΕ	
30.7332.08	Αναβάθμιση πλατείας Εργατικών Πολυκατοικιών (παγκάκια, πεζούλια κλπ).	3.650,00 €	ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΘΗΚΕ	
30.7336.06	Συντήρηση και επισκευή γηπέδου στην οδό Ξενίας και αποκατάσταση περιφράξης του.	10.000,00 €	ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΘΗΚΕ	Τοποθετήθηκε επιπλέον και τάπητας.
15.6261.08	Εργασία αποκατάστασης μεγάλης λακούβας στο χώρο του Α΄ Νηπιαγωγείου Κηφισιάς.	250,00 €	ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΘΗΚΕ	

Πίνακας 2.3:

Παράρτημα προϋπολογισμού δράσεων – έργων και μελετών Σ.Π. 2016
Δημοτικής Ενότητας Ν.Ερυθραίας

ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2016				
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΝΕΑΣ ΕΡΥΘΡΑΙΑΣ				
Κ.Α.	ΤΙΤΛΟΣ	ΠΟΣΟ	ΣΤΑΔΙΟ ΠΡΟΟΔΟΥ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
30.7332.04	Ανάπλαση του περιβάλλοντα χώρου της Παιδικής Βιβλιοθήκης και του πάρκου στην Αγία Ματρώνα (μπάρες, παγκάκια)	21.500,00 €	ΣΕ ΕΚΚΡΕΜΟΤΗΤΑ	Καθυστέρηση λόγω του νέου νόμου προμηθειών.
30.7333.15	Ασφαλτόστρωση μέρους της οδού Ερυθρών, από Βάρναλη έως Ηρώων Πολυτεχνείου.	21.500,00 €	ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΘΗΚΕ	
30.7334.03	Συντήρηση και επισκευή πεζοδρομίων περιοχής Καστρίου.	21.000,00 €	ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΘΗΚΕ	
35.6495.07	Δαπάνη εμβολιασμού δέντρων σε πεζοδρόμια (νεραντζιές) για μετατροπή τους σε άλλου είδους καρποφόρα (λεμονιές-πορτοκαλιές).	6.000,00 €	ΣΕ ΕΚΚΡΕΜΟΤΗΤΑ	Μετατίθεται για την αρχή της άνοιξης. Αντιρρήσεις του Μπενάκειου Φυτοπαθολογικού Ινστιτούτου.
15.6261.05	Συντήρηση - επισκευή - ανακαίνιση χώρων υγιεινής (τουαλέτες) του 2ου και 3ου Νηπιαγωγείου Ν.Ερυθραίας.	6.000,00 €	ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΘΗΚΕ	Πραγματοποιήθηκε αλλαγή σε όλα τα υδραυλικά συστήματα.
30.7332.09	Συντήρηση - επισκευή, αναβάθμιση	12.150,00 €	ΣΕ ΕΚΚΡΕΜΟΤΗΤΑ	Δεν θα τοποθετηθούν όργανα παιδικής χαράς, αλλά μόνο

	πλατείας Πλαστήρα & Σκουφά (παγκάκια - όργανα παιδικής χαράς).			φωτισμός, παγκάκια, πέργκολα & διαδρομάκια.
	Τοποθέτηση πινακίδων ονοματοθεσίας οδών Πεντέλης, Κανάρη και Δαβάκη.		ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΘΗΚΕ	
	Τοποθέτηση καθρέπτη προβολής στην γωνία Ηρώων Πολυτεχνείου & Ερυθρών, καθώς και στην συμβολή των οδών Βάρναλη & Ερυθρών.		ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΘΗΚΕ	
	Τοποθέτηση κολωνακίων επί της οδού Ηρώων Πολυτεχνείου & Βάρναλη, κοντά στην πλατεία 28ης Οκτωβρίου, τα οποία έχουν βγει, καθώς και σε άλλα σημεία γύρω από τον ποδηλατόδρομο.		ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΘΗΚΕ	Εκτός από το σημείο που εμποδίζεται η διέλευση του λεωφορείου.

Πίνακας 2.4:

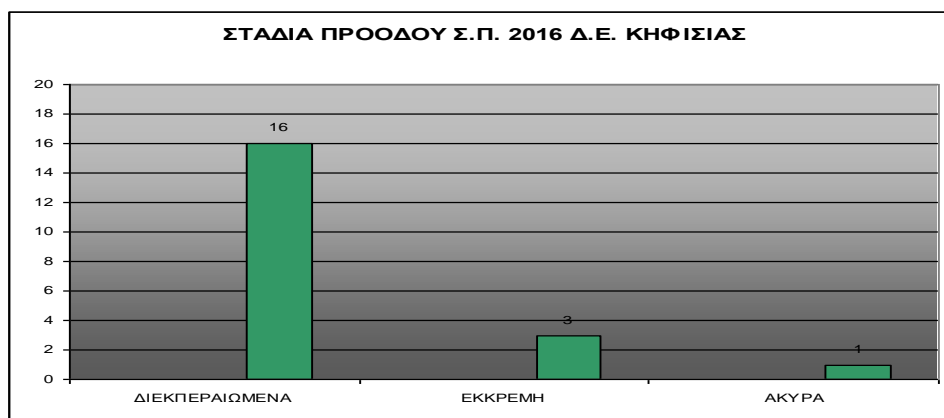
**Παράρτημα προϋπολογισμού δράσεων – έργων και μελετών Σ.Π. 2016
Δημοτικής Ενότητας Εκάλης**

ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2016				
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΚΑΛΗΣ				
Κ.Α.	ΤΙΤΛΟΣ	ΠΟΣΟ	ΣΤΑΔΙΟ ΠΡΟΟΔΟΥ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
30.7321.04	Κατασκευή εξόδου κινδύνου στο υπόγειο του Εντευκτηρίου Εκάλης.	40.000,00 €	ΣΕ ΕΚΚΡΕΜΟΤΗΤΑ	Καθυστέρηση λόγω τακτοποίησης βοηθητικού χώρου σε κύριο και έκδοση οικοδομικής αδείας.
15.7134.02	Προμήθεια έξι ηλεκτρονικών υπολογιστών και εκτυπωτών για τις αίθουσες διδασκαλίας του 6θέσιου Ολοήμερου Δημοτικού Σχολείου Εκάλης.	7.000,00 €	ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΘΗΚΕ	
15.6495.08	Δαπάνες ασφάλισης κα φύλαξης Δημοτικών Σχολείων & δημοτικών κτιρίων.	35.000,00 €	ΣΕ ΕΚΚΡΕΜΟΤΗΤΑ	
30.6495.17	Δαπάνη τοποθέτησης μπαρών.	6.150,00 €	ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΘΗΚΕ	

Ενδεικτικά παρουσιάζονται τα παρακάτω διαγράμματα:

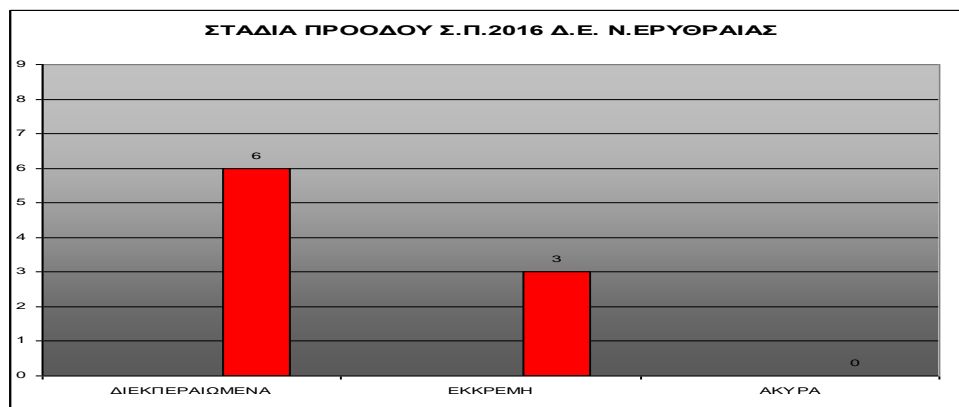
Διάγραμμα 2.1:

Αποτελέσματα ανά στάδιο προόδου του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού 2016 στην Δημοτική Ενότητα Κηφισιάς

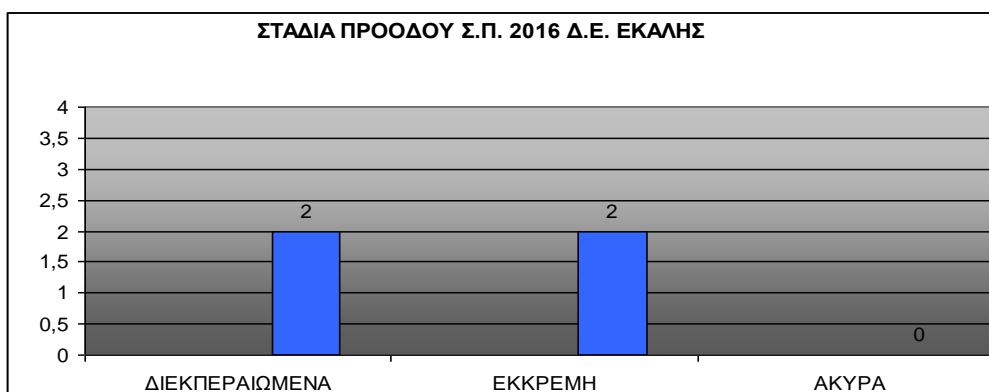
Διάγραμμα 2.2:

Αποτελέσματα ανά στάδιο προόδου του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού 2016 στην Δημοτική Ενότητα Νέας Ερυθραίας

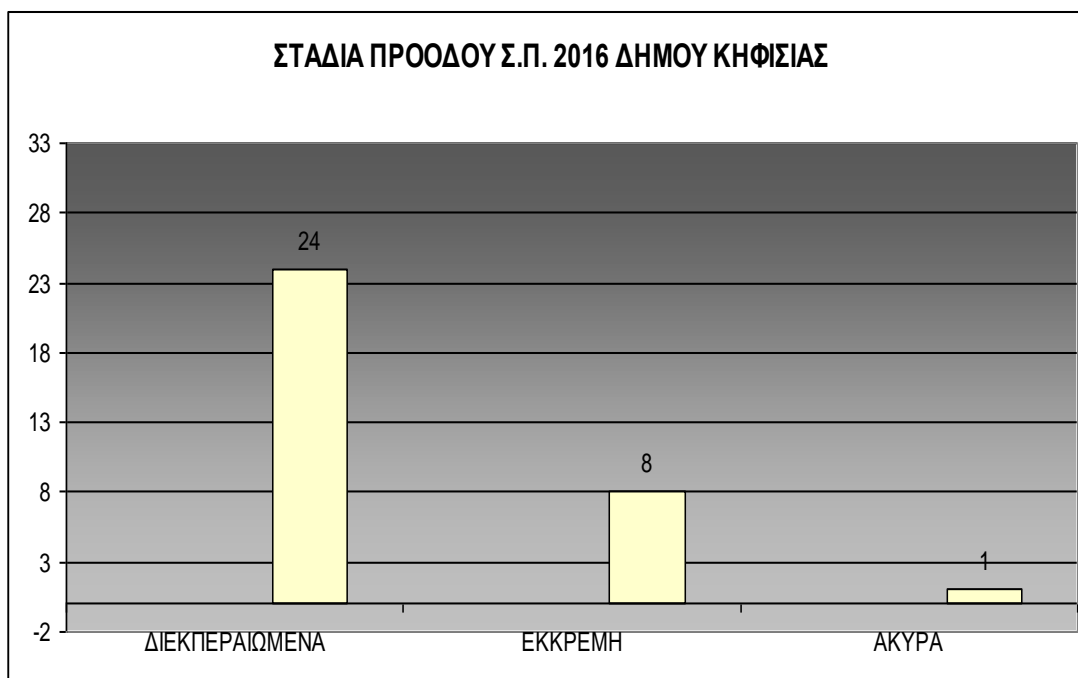
Διάγραμμα 2.3:

Αποτελέσματα ανά στάδιο προόδου του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού 2016 στην Δημοτική Ενότητα Εκάλης

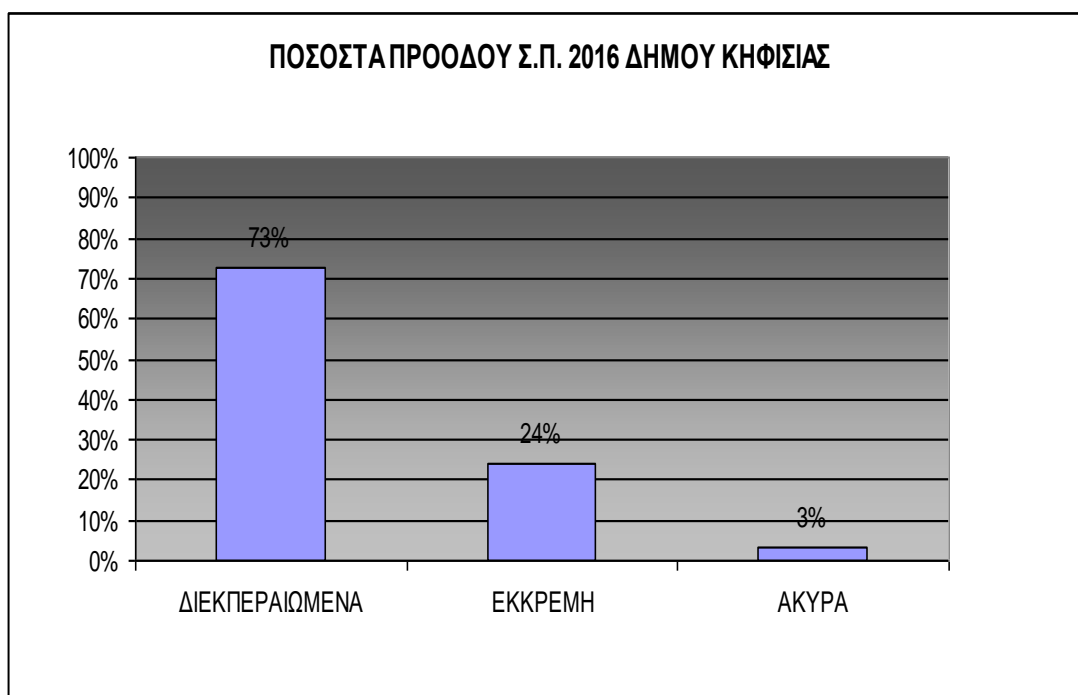
Διάγραμμα 2.4:

Συνολικά αποτελέσματα ανά στάδιο προόδου του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού 2016 στον Δήμο Κηφισιάς

Διάγραμμα 2.5:

Ποσοστιαία αποτελέσματα ανά στάδιο προόδου του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού 2016 στον Δήμο Κηφισιάς.

Από τα ανωτέρω διαγράμματα παρατηρείται ότι η υλοποίηση των προτάσεων του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού έχει επιτευχθεί σε ποσοστό άνω του 70%, ενώ αναμένεται εντός του πρώτου εξαμήνου του 2017 να έχουν διεκπεραιωθεί και όσο βρίσκονται σε κατάσταση εκκρεμότητας.

Αξίζει να σημειωθεί ότι ο νέος θεσμός εφαρμόστηκε και για το οικονομικό έτος 2017. Ήδη έχει εγκριθεί ο Συμμετοχικός Προϋπολογισμός 2017, ο οποίος κατανέμει ισόποσα στις τρεις Δημοτικές Ενότητες το ποσό των 330.000,00 €, ήτοι 110.000,00 € έκαστη. Παρατηρείται δηλαδή αύξηση του διαθέσιμου ποσού κατά 32%. Ως προς τις διαδικασίες παρατηρήθηκαν μικρές διαφοροποιήσεις, όπως η μη πραγματοποίηση δεύτερου κύκλου επαναληπτικών συνελεύσεων και η κατάθεση των προτάσεων των Επιτροπών Ενεργών Πολιτών, μετά την ολοκλήρωση των εσωτερικών διαβουλεύσεων των συνοικιών, απευθείας στον αρμόδιο Αντιδήμαρχο.

2.6 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η πολυσυνθετότητα του εγχειρήματος εφαρμογής σε πειραματικό στάδιο ενός κοινωνικού μοντέλου Συμμετοχικού Προϋπολογισμού στο Δήμο Κηφισιάς είναι εμφανής. Προβληματισμοί προκύπτουν σχετικά με μια σειρά παραμέτρων, όπως:

- Η ένταση της πολιτικής βούλησης. Προκειμένου να επιτευχθεί η ενεργή συμμετοχή της τοπικής κοινωνία στη διαδικασία απαιτείται από τη Δημοτική Αρχή επιμονή και υπομονή και αντίστοιχη προσπάθεια για να αναπτυχθεί μια σχέση εμπιστοσύνης με την τοπική κοινότητα, βασισμένη στη διαφάνεια, το σεβασμό, την αξιοπιστία.
- Το απαιτούμενο χρονικό διάστημα προκειμένου η τοπική κοινωνία να εξοικειωθεί με τη διαδικασία και να συμμετάσχει χωρίς αγκυλώσεις τοπικιστικού αλλά και κομματικού χαρακτήρα.
- Το εύρος της πληροφόρησης. Η συμμετοχή στη λήψη των αποφάσεων για την κατανομή των πόρων προϋποθέτει πλήρως ενημερωμένους πολίτες για τα σχέδια της Δημοτικής Αρχής, διασφαλίζοντας με αυτόν τον τρόπο την ορθότητα των αποφάσεων στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό.

- Η αντιπροσωπευτικότητα του δείγματος. Σε σχέση με τους μόνιμους κατοίκους ανά συνοικία παρατηρήθηκε πολύ μικρή συμμετοχή, η οποία εγείρει ερωτήματα και αμφιβολίες αναφορικά με τη αντιπροσωπευτικότητα του δείγματος του πληθυσμού.
- Η διεύρυνση της βάσης των ενεργοποιημένων ανεξάρτητων πολιτών και η αποφυγή αλλοίωσης της διαδικασίας από την παρουσία ομάδων ειδικών συμφερόντων ή προσκείμενων σε συγκεκριμένες κατευθύνσεις.
- Η διάθεση πόρων, τόσο οικονομικών όσο και ανθρώπινων. Τόσο για την διεξαγωγή, όσο και για την υλοποίηση του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού απαιτείται ικανό προσωπικό προς απασχόληση αλλά και ικανοί οικονομικοί πόροι που να επιτρέπουν επενδύσεις.
- Η υιοθέτηση αποκεντρωμένης φιλοσοφίας. Η πλειοψηφία των εκπροσώπων της τοπικής αυτοδιοίκησης θα πρέπει να υιοθετήσει μια περισσότερο αποκεντρωτική φιλοσοφία σε τοπικό επίπεδο, αποδεχόμενη τη διοργάνωση αμεσότερων δημοκρατικών διαδικασιών, εντός ενός πλαισίου προϋποθέσεων, εμπιστευόμενη σε μεγαλύτερο βαθμό τις τοπικές κοινωνίες και τη δυνατότητα συμμετοχής της για τη διαμόρφωση αποτελεσματικών τοπικών πολιτικών.
- Η έλλειψη σχετικής κουλτούρας, αναφορικά με τη συμμετοχή σε τέτοιου τύπου δημοκρατικές διαδικασίες από την πλευρά της τοπικής κοινωνίας, η οποία συνδέεται με στάση παθητικοποίησης.
- Οι ελλείψεις και τα κενά της νομοθεσίας. Το ευρύτερο πλαίσιο ελέγχου το οποίο ασκείται στους ελληνικούς ΟΤΑ και ιδιαίτερα στα οικονομικά, από ευρύτερους φορείς του δημοσίου, όπως το ελεγκτικό συνέδριο, θέτει ζητήματα καθώς σε μεγάλο βαθμό δεν εμφανίζονται διατεθειμένοι να εγκρίνουν δαπάνες για τέτοιου είδους δράσεις θεωρώντας τις μη σύννομες.

Εν κατακλείδι, θα μπορούσε να υποστηριχθεί ότι η πρακτική του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού, όπως εφαρμόστηκε στον Δήμο Κηφισιάς αλλά και από την περιορισμένη εφαρμογή του στην Ελλάδα, δεν επιτρέπει την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων. Ωστόσο, σε πρώτο επίπεδο διαθέτει όλα εκείνα τα στοιχεία τα οποία, υπό τις κατάλληλες προϋποθέσεις, είναι δυνατόν να οδηγήσουν μία Δημοτική

Αρχή στη λήψη αποφάσεων μείζονος σημασίας με τη συμμετοχή της τοπικής κοινωνίας, διασφαλίζοντας σε μεγάλο βαθμό τη διαφάνεια και την ακρίβεια των παρεμβάσεων ως προς τις πραγματικές τοπικές ανάγκες. Η δυνατότητα διαμόρφωσης της διαδικασίας και προσαρμογής της στις τοπικές ιδιαιτερότητες, αλλά και στις επιλογές της δημοτικής αρχής προσδίδει μια ευελιξία απόλυτα συμβατή με την έννοια της τοπικής δημοκρατίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΚΗΦΙΣΙΑΣ

3.1 ΚΡΙΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

ΤΟΥ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Η πειραματική εφαρμογή του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού στον Δήμο Κηφισιάς σε ένα μεγάλο βαθμό αξιολογείται ότι πέτυχε τους γενικούς στόχους του και έθεσε τα πρώτα θεμέλια πάνω στα οποία η διαδικασία μπορεί να εξελιχθεί, επιδεχόμενη βελτιώσεις ισχυροποίησης του θεσμού και ευόδωσης του συνόλου των τιθέμενων στόχων.

Ο τρόπος εφαρμογής του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού παρουσιάζει πολλά κοινά στοιχεία με το μοντέλο του "Συμμετοχικού Προϋπολογισμού της Κοινότητας". Βασίστηκε στη δημιουργία σχεδίων τοπικής ανάπτυξης και ενδυνάμωσης, στο πλαίσιο γενικών πολιτικών αστικής ανάπτυξης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Μέσα από συναντήσεις με τους πολίτες σε επίπεδο γειτονιάς η Δημοτική Αρχή πρόσφερε στους πολίτες τη δυνατότητα να συμμετέχουν στη διαδικασία λήψης αποφάσεων διαχείρισης των δημόσιων πόρων, ενώ η ίδια ιεράρχησε τις προτεραιότητές της, βάσει των αποφάσεων, σε επίπεδο προγραμματισμού, αυξάνοντας την διαφάνεια και την αποτελεσματικότητα στην διαχείριση αυτών.

Με τη λειτουργία των Συνοικιακών Συνελεύσεων και την υπερίσχυση των γεωγραφικών κριτηρίων, δεν εξαιρέθηκε καμία περιοχή από τη διαδικασία του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού και από την υλοποίηση κάποιου έργου. Η ποικιλία των προτεινόμενων δράσεων ανά συνοικία αναδεικνύουν τις κοινωνικές και οικονομικές αποκλίσεις του πληθυσμού ανά περιοχή και ως εκ τούτου τις διαφοροποιήσεις των αναγκών των πολιτών, τις οποίες η Δημοτική Αρχή καλείται τόσο να ικανοποιήσει όσο και μακροπρόθεσμα να αμβλύνει το εύρος απόκλισης τους.

Τα μικρά και πρωτότυπα τεχνικά έργα αλλά και οι υπηρεσίες, που αναμένονταν να αναδειχθούν από την διαδικασία του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού, σε σύγκριση με τις προτάσεις που κατατέθηκαν, καταδεικνύουν κυρίως τις ελλείψεις και την αδυναμία υποστήριξης και συντήρησης έργων που έχουν συντελεστή κατά το παρελθόν από τον ίδιο το Δήμο, ενώ η ανάγκη για παροχή υπηρεσιών ατόνησε μπροστά στις ανάγκες υλικών υποδομών. Επιλέχθηκαν μικρά έργα, αναλογούντος του διαθέσιμου χρηματικού ποσού, ρεαλιστικά και υλοποιήσιμα, αλλά όχι πρωτότυπα. Η πρωτοτυπία και καινοτομία, που είναι χαρακτηριστικά του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού, όπως δείχνει η διεθνής πρακτική του, αποτελεί ζητούμενο προς διερεύνηση.

Η ενεργοποίηση των πολιτών και η δημιουργία μιας νέας σχέσης εμπιστοσύνης πολιτών και τοπικής ηγεσίας αποτέλεσε προτεραιότητα του νέου θεσμού. Η επιτυχής έκβαση αυτής της δημοκρατικής διαδικασίας προϋποθέτει την αμφίδρομη επικοινωνία πολιτών που ήδη δραστηριοποιούνται με τα κοινά της πόλης, αλλά και την πρόσκληση συμμετοχής όλων όσων δεν έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον για τέτοια ζητήματα. Στόχος μέσα από τη δημοκρατική διαδικασία του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού η αναβάπτιση των δημοτών, ο εθισμός τους στη συλλογική δράση και η ενεργοποίησή τους για την μετάβαση από τη θεωρία στην καθημερινή πράξη. Στόχοι που επιτεύχθηκαν εν μέρει, καθώς η μεν οικοδόμηση της εμπιστοσύνης απαιτεί χρόνο, η δε πρόσκληση συμμετοχής των πολιτών απαιτεί συνεχή προσπάθεια και επιστράτευση και άλλων μεθόδων ενημέρωσης και συμμετοχής. Τα δείγματα καλής θέλησης και πρόθεσης της Δημοτικής Αρχής, που αναδείχθηκαν μέσα από τον "Συμμετοχικό Προϋπολογισμό 2016", όπως αυτός εφαρμόστηκε και εκτελέστηκε, αποτελούν τα θεμέλια της οικοδόμησης της εμπιστοσύνης. Επιπλέον ο επαναλαμβανόμενος χαρακτήρας, "Συμμετοχικός Προϋπολογισμός 2017", διασφαλίζει την εγκυρότητα της διαδικασίας, προσθέτοντας ακόμα ένα λιθαράκι στο "οικοδόμημα", ενώ η διεύρυνση του κοινωνικού κεφαλαίου αποτελεί ακόμα πρόκληση.

Γενικότερα, οι βασικές ενέργειες και αρχές που απαιτούνται για την εφαρμογή του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού εφαρμόστηκαν στην πλειονότητα τους, ενώ η πλήρωση ορισμένων προϋποθέσεων / διαδικασιών απαιτούν ενίσχυση και ανασχεδιασμό, ώστε να επιτευχθεί η ορθή διαχείριση της αλλαγής, να εξελιχθεί και να εδραιωθεί η διαδικασία του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού σε ουσιαστικό θεσμό του Δήμου.

3.2 ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ

Η μελέτη περίπτωσης του Δήμου Κηφισιάς, με την πειραματική εφαρμογή του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού, δύναται να εξελιχθεί και να αποτελέσει ολοκληρωμένη αλλαγή, επιδεχόμενη μια σειρά βελτιώσεων, μέσα από την αξιολόγηση της εφαρμογής και του επανασχεδιασμού της. Δεδομένου ότι η αποτελεσματική υλοποίηση της αλλαγής απαιτεί συντονισμό και προγραμματισμό, διαβούλευση και συμμετοχή, καθώς και παρακολούθηση θα επιχειρηθεί η διατύπωση μιας σειράς προτάσεων βελτίωσης της επιχειρησιακής λειτουργίας και ικανότητας του ΟΤΑ, λαμβάνοντας υπόψη το εσωτερικό και εξωτερικό περιβάλλον του οργανισμού.

- Η Δημοτική Αρχή, ενώ διατύπωσε το όραμά της για τη διαμόρφωση ενός αποτελεσματικού μοντέλου "Πόλης και Τοπικής Δημοκρατίας", μέσα από την προώθηση ενός νέου συμβολαίου της Διοίκησης με τους πολίτες και τους φορείς για νέες προτάσεις, νέες ιδέες και ενεργό συμμετοχή, και έθεσε τους στόχους της στο Στρατηγικό Σχέδιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος 2014-2019, δεν ολοκλήρωσε το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα. Ο Επιχειρησιακός Σχεδιασμός, που εξειδικεύει τους στόχους σε μέτρα και δράσεις και ορίζει τους δείκτες παρακολούθησης και ελέγχου της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας των δράσεων, ουδέποτε ολοκληρώθηκε.

Το Ετήσιο Πρόγραμμα Δράσης, το Τεχνικό Πρόγραμμα και ο Προϋπολογισμός αποτέλεσαν τα μόνα διαθέσιμα εργαλεία παρακολούθησης της πορείας και της υλοποίησης της αλλαγής που επιχειρήθηκε. Ως εκ τούτου συνεπάγεται ότι η Διοίκηση και η Δ/ση Προγραμματισμού δεν αξιοποίησαν το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, ως διαθέσιμο θεσμοθετημένο εργαλείο του στρατηγικού προγραμματισμού, σε όλη την έκταση του με αποτέλεσμα η διαχείριση της αλλαγής να ενέχει το κίνδυνο να χαρακτηριστεί ημιτελής.

Είναι επιτακτική η ανάγκη ολοκλήρωσης του Επιχειρησιακού Προγράμματος, ώστε να είναι δυνατή η παρακολούθηση και η αξιολόγηση της υλοποίησης της αλλαγής από την αρμόδια επιτελική Δ/ση Προγραμματισμού σε συνεργασία με την Διοίκηση. Αποτελεί το σημαντικότερο εργαλείο, ώστε να παρακολουθείται εντατικά σε όλα τα

στάδια (σχεδιασμό – υλοποίηση – έλεγχο), οργανωμένα και συντονισμένα και να είναι δυνατή η οργάνωση, η συνεργασία και ο συντονισμός των εμπλεκόμενων υπηρεσιών, η έγκαιρη επέμβαση και αντιμετώπιση δυσχερειών, καθώς και η αξιολόγηση, η επανατροφοδότηση και ο ανασχεδιασμός του πειραματικού εγχειρήματος.

Ο καθορισμός δεικτών αποδοτικότητας και αποτελεσματικότητας καθίσταται αναγκαίος, υποχρεωτικός, βάσει νομοθεσίας²⁹, και καθοριστικός για την διαχείριση της αλλαγής και την επιτυχία της. Οι δείκτες είναι εκείνοι που μέσα από την στατιστική επεξεργασία των δεδομένων θα δώσουν το πλήθος των πληροφοριών αξιολόγησης των τιθέμενων στόχων, καθώς και επανατροφοδότησης, αναπροσαρμογής και ανασχεδιασμού της διαδικασίας. Οι δείκτες μπορούν να αποτελέσουν την πλατφόρμα για την μελλοντική λήψη αποφάσεων, τη βάση σύλληψης νέων προτάσεων, το μέσο διεκδίκησης αιτημάτων και νομοθετικών ρυθμίσεων (μέσω ΚΕΔΕ, Αποκεντρωμένης Διοίκησης, Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Μεταρρύθμισης), καθώς δίνουν απτά και επεξεργάσιμα στοιχεία επεξεργασίας και διερεύνησης και όχι θεωρητικά σχήματα.

- Η αλλαγή του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας προέβλεπε τη σύσταση Γραφείου Εκτέλεσης Συμμετοχικού Προϋπολογισμού. Η σύσταση του Γραφείου επίκειται να ολοκληρωθεί μετά την ολοκλήρωση των εγκριτικών διαδικασιών και την λήψη ΦΕΚ της σχετικής απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου.

²⁹ Με τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 2 και του άρθρου 3 του Ν.3230/2004 (ΦΕΚ 44/Α'11.2.2004) «Καθιέρωση συστήματος διοίκησης με στόχους, μέτρηση της αποδοτικότητας και άλλες διατάξεις», καθιερώθηκε η μέτρηση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας της δημόσιας διοίκησης. Σκοπός της μέτρησης είναι η αξιολόγηση των υπηρεσιών της δημόσιας διοίκησης, η ενίσχυση της διαφάνειας, η πληρέστερη αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων και γενικότερα η βελτίωση της αποτελεσματικότητας των δημόσιων υπηρεσιών προς όφελος των πολιτών. Για την αποτίμηση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας χρησιμοποιούνται δείκτες μέτρησης.

Η παρακολούθηση της υλοποίησης των προτάσεων του “Συμμετοχικού Προϋπολογισμού 2016” ανατέθηκε σε αρμόδιο Αντιδήμαρχο, ενώ αναμένεται η στελέχωση του Γραφείου.

Πρόταση αποτελεί η σύσταση ομάδας εργασίας σε συνδυασμό με το γραφείο υποστήριξης και τον αρμόδιο Αντιδήμαρχο. Η ομάδα εργασίας προτείνεται με τα χαρακτηριστικά που διέπουν τις νέες μορφές συνεργασίας και διεπαφών των σύγχρονων μοντέλων διοίκησης. Υπηρεσιακά στελέχη από την αρμόδια υπηρεσία, την υπηρεσία υλοποίησης, όπως από την Δ/νση Προγραμματισμού, την Δ/νση Οικονομικών Υπηρεσιών, την Δ/νση Τεχνικών Υπηρεσιών και από άλλες εμπλεκόμενες υπηρεσίες, μπορούν να αποτελέσουν ομάδα ενασχόλησης και παρακολούθησης της εφαρμογής του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού, καθ’ όλη τη διάρκεια του έτους και χωρίς να αποτελεί το μοναδικό τους εργασιακό αντικείμενο. Επισημαίνεται ότι στην ομάδα εργασίας θα μπορούν να συμμετέχουν και αντιπρόσωποι των γεωγραφικών ενοτήτων από τις Επιτροπές Ενεργών Πολιτών, η οποία αποτελεί συνεργασία με πολλαπλά οφέλη. Κρίνεται ότι η ομάδα εργασίας σε συνεργασία με την αιρετή διοίκηση δύνανται να επιτύχουν τα επιθυμητά αποτελέσματα.

- Η ενίσχυση της επικοινωνιακής στρατηγικής θεωρείται εξίσου αναγκαία. Η επικοινωνιακή στρατηγική οφείλει να προσανατολίζεται προς δυο κατευθύνσεις, οριζόντια κα κάθετα.

Η κάθετη ενημέρωση απευθύνεται κυρίως σε παράγοντες του εξωτερικού περιβάλλοντος του οργανισμού όπως πολίτες, δημότες, συλλόγους, φορείς του ιδιωτικού τομέα, επιστημονικές ομάδες και γενικότερο το σύνολο των πιθανών ωφελομένων. Η Δημοτική Αρχή προς αυτήν την κατεύθυνση έδωσε ιδιαίτερη βαρύτητα.

Η οριζόντια ενημέρωση αφορά κυρίως την ενημέρωση των εργαζομένων, των υπηρεσιών καθώς και των Δημοτικών Συμβούλων όλων των παρατάξεων. Ο οργανισμός για να μπορέσει να συνδράμει σε οποιαδήποτε αλλαγή ή εγχείρημα πρέπει να γνωρίζει τους στόχους της Δημοτικής Αρχής. Είναι απαραίτητο η Διοίκηση να επικοινωνεί με σαφής και ξεκάθαρους τρόπους

τους στόχους που έχει θέσει μέσα από το όραμα της. Η άμεση επικοινωνία μέσω κύκλων συναντήσεων ή ομιλιών με το σύνολο του ανθρώπινου δυναμικού του οργανισμού αποτελεί σημαντικό παράγοντα της επιτυχίας κάθε εγχειρήματος. Η γνώση του οράματος και της αποστολής της Διοίκησης, που σε καμία των περιπτώσεων δεν θα πρέπει να θεωρείται δεδομένη, επιφέρει πολλαπλά οφέλη για την επιτυχία κάθε προσπάθειας αλλαγής.

Η καλλιέργεια μιας συμβατής κουλτούρας με την επιχειρησιακό πρόγραμμα του οργανισμού πρέπει να αποτελεί προτεραιότητα. Δημιουργεί κανόνες συμπεριφοράς και αντικατοπτρίζει τις αξίες, τα οράματα της Διοίκησης, καθώς και την αποστολή της. Η μετάδοση ενός αισθήματος ταυτότητας, βοηθά τους εργαζομένους στην προσπάθεια επίτευξης υψηλότερων στόχων και υποστηρίζει την σταθερότητα του οργανισμού ως κοινωνικό σύστημα, καθώς η κουλτούρα αποτελεί πεδίο αναφοράς τόσο εντός του οργανισμού όσο και εκτός. Η εργασιακή κουλτούρα πρέπει να υποστηρίζεται μέσα από την καθοδήγηση, ώστε να στηρίζει την επιβίωση της επιχείρησης και να ισχυροποιεί την ανταγωνιστική της θέση.³⁰

Πεδία έμφασης της επικοινωνιακής στρατηγικής προτείνεται να αποτελέσουν η οριζόντια ενημέρωση και η καλλιέργεια επιχειρησιακής κουλτούρας, παράλληλα με την κάθετη ενημέρωση.

- Οι Συνοικιακές Συνελεύσεις αποτελούν μια επικοινωνιακή στρατηγική, που προάγει την αμφίδρομη επικοινωνία μεταξύ των πολιτών και των φορέων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, αλλά και μεταξύ των ιδίων των πολιτών, βασιζόμενη στην κοινή επιθυμία βελτίωσης των υποδομών της πόλης και με κύριο χαρακτηριστικό την αμεσότητα. Το γεγονός όμως ότι η συμμετοχή κινήθηκε σε χαμηλά επίπεδα, αναλογούντος του πληθυσμού ανά συνοικία, θέτει ζητήματα εγκυρότητας του δείγματος. Οι Επιτροπές Ενεργών Πολιτών προσπάθησαν να εξισορροπήσουν τα μικρά ποσοστά συμμετοχής, ωστόσο

³⁰ Γεωργόπουλος Β. Νικόλαος, *Στρατηγικό Μάνατζμεντ*, Εκδόσεις Γ. Μπένου, 2013, Αθήνα

υπάρχει πλήθος τρόπων που δύνανται να εφαρμοστούν για την προσέλκυση του ενδιαφέροντος και συμμετοχής των πολιτών / δημοτών και την διεύρυνση του κοινωνικού κεφαλαίου.

Η ηλεκτρονική διαβούλευση και τα *forum* διαβούλευσης είναι εργαλεία που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν στην διαδικασία του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού.

Η διαβούλευση μέσω διαδικτύου αποτελεί στρατηγικό στόχο του Επιχειρησιακού Προγράμματος του Δήμου Κηφισιάς και έχει αξιοποιηθεί σε άλλες περιπτώσεις. Ωστόσο, στην περίπτωση του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού, τόσο για το οικονομικό έτος 2016 όσο και για το 2017, δεν αξιοποιήθηκε ως εργαλείο, καθώς δόθηκε προτεραιότητα στην αμεσότητα, στις ανοιχτές δια ζώσης διαβουλεύσεις, των Συνοικιακών Συνελεύσεων.

Πρόταση αποτελεί ο συνδυασμός των Συνοικιακών Διαβουλεύσεων και Ηλεκτρονικής Διαβούλευσης. Ο εναλλακτικός αυτός τρόπος μπορεί να εφαρμοστεί υπό ορισμένες προϋποθέσεις, ώστε να μην ατονήσουν τα γεωγραφικά κριτήρια. Ειδικότερα, προτείνεται στην ήδη υπάρχουσα ηλεκτρονική διεύθυνση διαβούλευσης³¹ να τρέχει ηλεκτρονική διαβούλευση παράλληλα με το χρονικό διάστημα που πραγματοποιούνται οι Συνοικιακές Συνελεύσεις ανά συνοικία. Απαραίτητη προϋπόθεση συμμετοχής να είναι η συμπλήρωση ειδικής φόρμας με τα πλήρη στοιχεία των συμμετεχόντων, ώστε να δύναται να διασταυρωθούν τα στοιχεία και να εξακολουθήσουν να ισχύουν τα γεωγραφικά κριτήρια. Το Γραφείο Εκτέλεσης Συμμετοχικού Προϋπολογισμού σε συνεργασία με τον αρμόδιο Αντιδήμαρχο Τοπικής Δημοκρατίας και τον Αντιδήμαρχο Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης θα μπορούν να επεξεργάζονται τα στοιχεία (έλεγχος, καταγραφή προτάσεων, ομαδοποίηση κ.α.) και να διατίθενται τα αποτελέσματα στις Επιτροπές Ενεργών Πολιτών, ώστε να περιλαμβάνονται στις διαδικασίες ψήφησης των προτάσεων προς κατάθεση στη Διοίκηση στις Επαναληπτικές Συνελεύσεις. Μια επίσης εναλλακτική πρόταση θα ήταν να τεθούν σε ηλεκτρονική διαβούλευση οι

³¹ Το "diavoulefsi@kifissia.gr" αποτελεί ενεργό e-mail Ηλεκτρονικών Διαβουλεύσεων στην ιστοσελίδα του Δήμου Κηφισιάς, www.kifissia.gr

επίσημα κατατεθειμένες προτάσεις των Επιτροπών Ενεργών Πολιτών με την μορφή γκάλοπ (έρευνας γνώμης), ώστε να διερευνηθεί ποιες είναι οι πιο δημοφιλείς και κατά συνέπεια ποιές εκφράζουν την πλειονότητα των αναγκών των πολιτών / δημοτών.

Οι ηλεκτρονικές διαβουλεύσεις συνάδουν με τους σύγχρονους στόχους της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και στον σύγχρονο τρόπο ζωής των πολιτών, δεδομένου των αντικειμενικών δυσκολιών και απαιτήσεων της σύγχρονης καθημερινότητας, τόσο από την πλευρά της Δημοτικής Αρχής όσο και από την πλευρά των πολιτών / δημοτών. Επιπλέον, δίνουν την δυνατότητα διαμόρφωσης ενός ικανοποιητικού δείγματος αντιπροσώπευσης του πληθυσμού, συγκριτικά με αυτό των Συνοικιακών Συνελεύσεων. Επιπρόσθετα μπορούν να αποτελέσουν μέσο συλλογής στατιστικών στοιχείων μέσα από τη συμπλήρωση ερωτηματολογίου, που είναι εξίσου σημαντικό.

- Η συμπλήρωση ερωτηματολογίου αποτελεί επίσης ένα σημαντικό εργαλείο προς χρήση. Η έλλειψη επίσημων στοιχείων (φύλο, ηλικία, μορφωτικό επίπεδο, επάγγελμα κ.α.), σχετικά με τους συμμετέχοντες στις Συνοικιακές Συνελεύσεις που πραγματοποιήθηκαν, εμποδίζει την εξαγωγή στατιστικών συμπερασμάτων.

Θεωρείται απαραίτητη η χορήγηση και συμπλήρωση ερωτηματολογίου, τόσο στις Συνοικιακές Συνελεύσεις όσο και στις Ηλεκτρονικές Διαβουλεύσεις. Τα στατιστικά στοιχεία, όσο και οι δείκτες, αποτελούν καθοριστικούς παράγοντες της διαδικασίας λήψεως αποφάσεων και της παρακολούθησης των δράσεων αλλαγής.

- Το ΕΣΠΑ της περιόδου 2014-2020 επιβάλλει την έξυπνη και αποτελεσματική διαχείριση των κοινοτικών πόρων μέσα από ολοκληρωμένες προσεγγίσεις, ώστε η παρεχόμενη χρηματοδότηση να συντελεί συνδυαστικά στην ανάταξη της οικονομίας μέσω της εξωστρέφειας και της καινοτομίας, στην προστασία του περιβάλλοντος και στη διατήρηση της κοινωνικής συνοχής. Το μοντέλο "Πόλης και Τοπικής Δημοκρατίας" προωθήθηκε σύμφωνα με την ανωτέρω

οδηγία και στα πλαίσια της εξωστρέφειας του Δήμου Κηφισιάς με σκοπό την εναρμόνιση αλλά και την αξιοποίηση στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό των ευρωπαϊκών και εθνικών αναπτυξιακών προτεραιοτήτων.

Η πρακτική του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού, στην πλήρη ανάπτυξη της όπως εφαρμόστηκε σε διεθνές επίπεδο και ιδιαίτερα στον ευρωπαϊκό χώρο, εστιάζει στις επενδύσεις, βάσει σχεδίων που ιεραρχούνται με κριτήρια που θέτει το κοινωνικό κεφάλαιο και με γνώμονα την βιώσιμη αστική ανάπτυξη και τη δημιουργία έξυπνων πόλεων, με χαρακτηριστικό την καινοτομία και την ολοκληρωμένη προσέγγιση.

Στην προσπάθεια αυτή οι δημόσιες τοπικές επενδύσεις είναι απαραίτητες για την μακροπρόθεσμη ανάπτυξη και την μόχλευση ιδιωτικών επενδύσεων. Οι επενδύσεις σε υποδομές και υπηρεσίες έχουν θετικό αντίκτυπο στην οικονομική ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή. Αποφέρουν θετικά αποτελέσματα στην αύξηση της παραγωγικότητας και της απασχόλησης μακροπρόθεσμα και συμβάλλουν στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης και του οικονομικού κλίματος, καθώς και στον περιορισμό των κοινωνικών αποκλεισμών.

Παράλληλα η αξιοποίηση πόρων και χρηματοδοτικών δυνατοτήτων, που εν δυνάμει προκύπτουν από την νέα προγραμματική περίοδο 2014-2020 προς τους ΟΤΑ, πρέπει να προσανατολιστεί προς μια ολοκληρωμένη ανάπτυξη με κριτήρια, στρατηγικούς στόχους και επενδυτικές προτεραιότητες που να συνάδουν με τους στόχους των διαρθρωτικών ταμείων και του Κοινού Στρατηγικού Πλαισίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Βάσει των ανωτέρω, είναι απαραίτητο να εγκαταλειφθεί η λογική της υλοποίησης έργων ως αυτοσκοπός και να υιοθετηθεί η λογική Ολοκληρωμένων Παρεμβάσεων με στόχο τη δημιουργία προϋποθέσεων για την ανάκαμψη της τοπικής ανάπτυξης, την έξοδο από την κρίση και την ένταξη σε πορεία έξυπνης, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης.

Η πρακτική του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού, στην πειραματική εφαρμογή του για τα οικονομικά έτη 2016 και 2017, έθεσε τις βάσεις, υπηρετώντας τον Θεματικό Στόχο 11 "Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας των δημόσιων

υπηρεσιών και φορέων, καθώς και της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης” της στρατηγικής “Ευρώπη 2020”, αποτελώντας προτεραιότητα του Άξονα 4 “Εσωτερικό περιβάλλον του Δήμου Κηφισιάς”, “Βελτίωση της σχέσης του Δήμου με τους πολίτες” στο Στρατηγικό Σχέδιο Δήμου Κηφισιάς 2015-2019. Η εξέλιξη όμως της πρακτικής πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο συνεχούς διερεύνησης και ενασχόλησης της Δημοτικής Αρχής και των επιτελικών αρμόδιων διευθύνσεων, ώστε να αποδώσει όλα εκείνα τα πλεονεκτήματα της καινοτομίας, ανάπτυξης και επενδύσεων, όπως περιγράφονται από την εφαρμογή της καλής πρακτικής του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού στο διεθνή χώρο.

Η άρση των γεωγραφικών κριτήριων, αρχικά σε επίπεδο Δημοτικών Ενοτήτων και εν συνεχεία στο σύνολο του Δήμου, πρέπει να αποτελέσει πρόταση διερεύνησης της άμεσης μελλοντικής εφαρμογής του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού στον Δήμο Κηφισιάς. Αν και η εξοικείωση των δημοτών σε τόσο άμεσες δημοκρατικές διαδικασίες συμμετοχής λήψης αποφάσεων διαχείρισης δημόσιων πόρων απαιτεί χρόνο και επιτυγχάνεται καλύτερα όταν πραγματοποιείται στην μικροκλίμακα της συνοικίας, ωστόσο ελαχιστοποιείται το επενδυτικό κεφάλαιο και αδρανεί το ενδιαφέρον των ιδιωτικών επενδύσεων, καθώς τα προτεινόμενα έργα δεν εμφανίζουν τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά της σύγχρονης αναπτυξιακής προοπτικής, όπως είναι η έξυπνη, βιώσιμη ανάπτυξη και ολοκληρωμένη προσέγγιση.

Η αύξηση του κεφαλαίου διάθεσης για τον Συμμετοχικό Προϋπολογισμό (πλέον 32% για το οικονομικό έτος 2017) αποτελούν οίονο καλής εφαρμογής του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού και της καθιέρωσης του ως θεσμού, εφόσον συνδυαστούν με την ευθυγράμμιση των δράσεων προγραμματισμού ολοκληρωμένων προσεγγίσεων του Δήμου με τις ανάγκες των πολιτών / δημοτών μέσα από τοπικές δημόσιες επενδύσεις (παράλληλες με δράσεις του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού), με ευρωπαϊκές χρηματοδοτικές διεκδικήσεις, με την προσέλκυση των ιδιωτικών επενδύσεων και συνεργασιών σε επίπεδο Δημοτικών Ενοτήτων ή και στον Ενιαίο Καλλικρατικό Δήμο μακροπρόθεσμα.

Εν κατακλείδι, η εφαρμογή του Συμμετοχικού Προϋπολογισμού στον Δήμο Κηφισιάς συνιστά αλλαγή στη σύγχρονη τοπική αυτοδιοίκηση και δύναται να εναρμονιστεί με τις διεθνείς τάσεις και τις καλές πρακτικές. Η ανωτέρω ανάλυση έδειξε ότι υπάρχει περαιτέρω ανάγκη αξιοποίησης όλων των θεσμοθετημένων εργαλείων στρατηγικού προγραμματισμού και συντονισμού, ώστε το σύγχρονο μοντέλο στρατηγικού προγραμματισμού, συντονισμού και διαχείρισης της αλλαγής να αποδώσει στο μέγιστο βαθμό του τα οφέλη εκείνα για τα οποία έχει σχεδιαστεί. Η αφομοίωση και η αξιοποίηση των νέων αυτών εργαλείων και μοντέλου κρίνεται αναγκαία, ώστε να επιτευχθεί ο βασικός σκοπός της λειτουργίας των ΟΤΑ, που είναι η παροχή αποτελεσματικότερων υπηρεσιών προς τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, καθώς και η τοπική ανάπτυξη.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η έννοια της δημοκρατικής συμμετοχής αποκτά πραγματική υπόσταση αλλά και ρεαλιστικότητα στο χώρο της τοπικής αυτοδιοίκησης ως κατεξοχήν πολιτικού χώρου, που ενσαρκώνει πρωτογενώς την έννοια του δημόσιου χώρου, της κοινότητας και του πολίτη. Η άμεση ανάμειξη του πολίτη στην τοπική διακυβέρνηση ίσως αποτελεί το μοναδικό δημόσιο χώρο όπου ο πολίτης μπορεί να ασκήσει άμεση επίδραση στις πολιτικές που επηρεάζουν την καθημερινότητα της ζωής του, να συμβάλλει στην επίτευξη της διαφάνειας και ως εκ τούτου να ενισχύσει την εμπιστοσύνη του στις δημοκρατικές διαδικασίες και τους πολιτικούς θεσμούς. Παράλληλα και οι εκπρόσωποι της πολιτικής ζωής, δραττόμενοι της συγκυρίας ότι ενισχύονται οι αρμοδιότητες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε ευρωπαϊκό επίπεδο και ότι επιδιώκεται διεθνώς η αποκέντρωση σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης, προωθούν θεσμούς συμμετοχικού χαρακτήρα.

Οι πρόσφατες αλλά και τρέχουσες μεταρρυθμιστικές προσπάθειες που γίνονται στην Ελλάδα στο χώρο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, υπό τα δεδομένα του ευρωπαϊκού μοντέλου, εισάγουν, έστω και δειλά, θεσμούς συμμετοχικής δημοκρατίας και διαβούλευσης και καλλιεργούν προοδευτικά την απωλεσθείσα μέσα στους αιώνες κουλτούρα της δημοκρατικής συμμετοχής.

Η ανάκτηση της εμπιστοσύνης των πολιτών στο υπάρχον πολιτικό πλαίσιο, με δεδομένο και διαπιστωμένο το σημερινό πρόβλημα κρίσης της πολιτικής και αμφισβήτησης της αξιοπιστίας της και σε συνδυασμό με την προσπάθεια της ελληνικής κοινότητας να εναρμονιστεί οικονομικά, κοινωνικά και θεσμικά με τις ευρωπαϊκές κοινωνίες, προϋποθέτει την καθιέρωση νέων μορφών συλλογικής έκφρασης και κοινωνικής δράσης. Η επιδίωξη μιας κεντρικής στρατηγικής πολιτικής επιλογής με πρωτογενές κύτταρο την Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να είναι μια κοινωνία ενεργών πολιτών που να συμμετέχουν στις τοπικές υποθέσεις με γνώμονα το κοινό καλό και το κοινό συμφέρον.

Η δημοκρατία στην ουσία της είναι ταυτόχρονα και σκοπός και μέσο. Στη δημοκρατία πρέπει να μνηθεί κανείς για να απολαύσει, να αποτιμήσει και να εκτιμήσει τα οφέλη της. Η διαπαιδαγωγική διάσταση των συμμετοχικών θεσμών,

όσον αφορά την καθημερινή άσκηση των πολιτών στη συνεργασία, στη δημιουργικότητα, στη σύνθεση των αντίθετων απόψεων και στη διάπλαση ενός πρότυπου πολίτη που δρα με γνώμονα το δημόσιο αγαθό, είναι τεράστιας σημασίας. Από αυτή τη διαπίστωση απορρέει και το καθήκον της πολιτείας και κυρίως των τοπικών αρχών να μνήσουν τους πολίτες σε συμμετοχικές διαδικασίες. Και ακριβώς επειδή η ενεργός συμμετοχή του πολίτη σε τοπικό επίπεδο είναι περισσότερο από οποιονδήποτε άλλο χώρο εφικτή, η δημοκρατική λειτουργία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης μπορεί να αποτελέσει πεδίο παίδευσης και γαλούχησης της δημοκρατικής πολιτικής συνείδησης των πολιτών.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ

Αλεξόπουλος Ανδρέας, Παπαηλίας Θεόδωρος, Γασπαρινάτος Κωνσταντίνος, *Η έννοια του συμμετοχικού προϋπολογισμού στο χώρο της Τ.Α. και οι προοπτικές της: Η περίπτωση του Δήμου Κορυδαλλού*, 3^ο Συνέδριο Διοικητικών Επιστημόνων, *Διοίκηση και Δημοκρατία: Ποιότητα, Αποτελεσματικότητα, Νομιμοποίηση*, 8-10 Οκτωβρίου 2009, Ρέθυμνο

Αποστολάκης Ι, Λουκής Ε., Χάλαρης Ι., *Ηλεκτρονική Δημόσια Διοίκηση – Οργάνωση, Τεχνολογία και Εφαρμογές*, Εκδόσεις Παπαζήση, 2008, Αθήνα

Γεωργόπουλος Β. Νικόλαος, *Στρατηγικό Μάνατζμεντ*, Εκδόσεις Γ. Μπένου, 2013, Αθήνα

Γκέκας Ράλλης, Πανεπιστημιακές Σημειώσεις Διαπανεπιστημιακού Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών "Τοπική και Περιφερειακή Ανάπτυξη και Αυτοδιοίκηση", *Τα Οικονομικά της Τοπικής Αυτοδιοίκησης*, 2016, Αθήνα

Δήμος Κηφισιάς, *Στρατηγικό Σχέδιο 2015-2019*, Κηφισιά, Ιανουάριος 2016

Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (Ε.Ε.Τ.Α.Α.), Οδηγός Παρακολούθησης, Αξιολόγησης, Επικαιροποίησης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων ΟΤΑ Α΄ Βαθμού, Σεπτέμβριος, 2011

Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης – ΚΕΔΕ, *Τριετής Στρατηγική Μεταρρυθμίσεων στη Δημόσια Διοίκηση και την Τοπική Αυτοδιοίκηση 2016-2018*, Αθήνα, Ιούλιος 2016

Νικολούδη Αν, Σκιαδάς Δ., *Συμμετοχικός Σχεδιασμός στη Δημοσιονομική Διακυβέρνηση: Μια νέα πρόταση χωροταξίας για τη διαδικασία των δημοσιονομικών πολιτικών επιλογών*, Πρακτικά 17^{ου} Επιστημονικού Συνεδρίου Ελλήνων Περιφερειολόγων, *Το μέλλον της ανάπτυξης και του χωροταξικού σχεδιασμού στην Ελλάδα*, 25 Φεβρουαρίου 2012, Δελφοί

Πλωμάκης Σ., Πανεπιστημιακές Σημειώσεις Διαπανεπιστημιακού Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών "Τοπική και Περιφερειακή Ανάπτυξη και Αυτοδιοίκηση", *Στρατηγικός Προγραμματισμός και Συντονισμός Φορέων Τοπικής και Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης*, 2016, Αθήνα

Σφακιανάκης Μ., Μαραβελάκης Ε.Π., Πανεπιστημιακές Σημειώσεις Διαπανεπιστημιακού Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών “Τοπική και Περιφερειακή Ανάπτυξη και Αυτοδιοίκηση”, *Παρακολούθηση και αξιολόγηση αποδοτικότητας παρεχόμενων υπηρεσιών με την χρήση στατιστικών μεθόδων*, 2016, Αθήνα

Aczel, Amir D., *Στατιστική σκέψη στον κόσμο των επιχειρήσεων*, Ιατρικές Εκδόσεις Π.Χ. Πασχαλίδης, 2013

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ

Abers R., “*From clientelism to cooperation: Local government, participatory policy and civic organizing in Porto Alegre*”, τόμος 26, τεύχος 4, *Politics and Society*, 1998, Brazil

Sousa B., *Participatory Budgeting in Porto Alegre: Toward a Redistributive Democracy*, τόμος 26, τεύχος 4, *Politics and Society*, 1998, Brazil

The World Bank, (2007), *Participatory Budgeting*, World Bank Publications

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Νόμος 3230/2004, *Καθιέρωση συστήματος διοίκησης με στόχους, μέτρηση της αποδοτικότητας και άλλες διατάξεις*, (ΦΕΚ Α’44/11.2.2004)

Νόμος 3463/2006, *Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων*, (ΦΕΚ Α’114/30.6.2006)

Νόμος 3852/2010, *Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης*, (ΦΕΚ Α’ 87/7.06.2010)

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

<http://www.kifissia.gr/main>

<https://diavgeia.gov.gr/f/kifissia>

<https://www.youtube.com/watch?v=YAWWh986oPSO&pbireload=10>

<https://www.youtube.com/watch?v=XTV2qrv4-Wc>

<http://www.typoskifissias.gr/dskifissias/4826-dskifissiaslive-18-1-2017>

https://www.youtube.com/watch?v=spPKIiAp_ug

ΑΡΘΡΑ

Πως βλέπουν οι δημότες και η διοίκηση το θέμα των Συνοικιακών Συνελεύσεων,
Τύπος Κηφισιάς, 11/11/2016, σελ.7

Συμμετοχικός Προϋπολογισμός 2016 – Τι έγινε και τι δεν έγινε με 250.000 €, Τύπος
Κηφισιάς 20/01/2017, σελ.10-11

Έργα διαλόγου με τους πολίτες, ΑΜΑΡΥΣΙΑ, 20/01/2017, σελ.8-9

ΠΗΓΕΣ

Αρχείο Εκτελεστικής Επιτροπής Δήμου Κηφισιάς, 2016-2017

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α: «Κανονισμού Λειτουργίας Συνοικιακών Συνελεύσεων»

Απόσπασμα της υπ'αρ. 274/2015 απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου Δήμου Κηφισιάς, σύμφωνα με την οποία αποφασίστηκε κατά πλειοψηφία ο Κανονισμός Συνοικιακών Συνελεύσεων του Καλλικρατικού Δήμου Κηφισιάς.

«...ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΣΥΝΟΙΚΙΑΚΩΝ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΝ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΙΚΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΗΦΙΣΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' : ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ

Άρθρο 1 Ορισμός

Συνοικιακή συνέλευση είναι η οργανωμένη διαβούλευση δημοτών ή/και πολιτών με σκοπό τη διαχείριση των θεμάτων ή την αντιμετώπιση προβλημάτων της τοπικής κοινωνίας— συνοικίας στην οποία διαμένουν ή κατοικούν ή παρέχουν εργασία καθώς και κάθε ενεργητική συμμετοχή τους στην κοινωνική οικονομική, και πολιτιστική ζωή του τόπου μέσω της οργανωμένης διαβούλευσης. Είναι ένας αυθεντικός θεσμός άμεσης δημοκρατίας και λαϊκής συμμετοχής, ο οποίος δεν υποκαθιστά ούτε και ανταγωνίζεται τη Δημοτική Αρχή αλλά αποτελεί χώρο δημοκρατικής άμιλλας με στόχο την ανάδειξη της ενότητας συμφερόντων και προβλημάτων και όχι κομματικούς ανταγωνισμούς. Η συνοικιακή συνέλευση έχει γνωμοδοτικό χαρακτήρα και συνιστά όργανο έκφρασης και επικοινωνίας των πολιτών/δημοτών απευθείας με το Δήμαρχο και το Δημοτικό Συμβούλιο δια του Συντονιστή αυτής.

Άρθρο 2 Αρχές

Η συνοικιακή συνέλευση διέπεται από τις παρακάτω αρχές: 1. Την ανάγκη για συνεχή συμμετοχικότητα των δημοτών ή πολιτών στη διαχείριση των θεμάτων ή/και την αντιμετώπιση των προβλημάτων της τοπικής κοινωνίας. 2. Την αναγνώριση ότι η συμμετοχικότητα των δημοτών ή πολιτών εντάσσεται στα πλαίσια της άσκησης εξουσίας από το λαό για το λαό στα πλαίσια της δημοκρατικής νομιμότητας. 3. Το δικαίωμα και υποχρέωση όλων των δημοτών ή πολιτών στη συμμετοχικότητα και συλλογικότητα στη διαχείριση των θεμάτων και προβλημάτων της τοπικής κοινωνίας. 4. Τη συλλογικότητα, ισότητα, αλληλεγγύη, μεταξύ όλων εκείνων που συμμετέχουν στη διαδικασία της συνοικιακής συνέλευσης. 5. Την αναγνώριση ότι όλοι οι συμμετέχοντες είναι φορείς ανεκτίμητης εμπειρίας που πρέπει να αξιοποιείται στη διαχείριση των θεμάτων και προβλημάτων της τοπικής κοινωνίας. 6. Την αναγνώριση ότι η ίδια η διαδικασία της συμμετοχής στην συνοικιακή συνέλευση αποτελεί πηγή ενδυνάμωσης της τοπικής κοινωνίας

για την αντιμετώπιση των θεμάτων ή προβλημάτων που την αφορούν. 7. Την καταπολέμηση των ανισοτήτων ή αποκλεισμών των δημοτών ή πολιτών από τη διαχείριση των θεμάτων ή προβλημάτων της τοπικής κοινωνίας που είναι αίτιο αλλά και αποτέλεσμα των κοινωνικών και οικονομικών ανισοτήτων. 8. Τη βεβαιότητα ότι η ανταλλαγή γνώσης και απόψεων στα πλαίσια δημοκρατικής διαβούλευσης είναι προϋπόθεση για την ενεργητική συμμετοχή κάθε πολίτη στην οικονομική, κοινωνική, πολιτιστική και πολιτική ζωή της τοπικής κοινωνίας.

Άρθρο 3 Στόχοι

1. Η δημιουργία των προϋποθέσεων για τη λειτουργία ενός συστήματος διαρκούς συμμετοχής και κατάρτισης των δημοτών ή πολιτών για τα θέματα της τοπικής κοινωνίας. 2. Η υπεύθυνη ενημέρωση των κατοίκων για τα προβλήματα της περιοχής τους, τις εναλλακτικές δυνατότητες επίλυσής τους και τις επιπτώσεις κάθε λύσης. 3. Η ανάπτυξη της προσωπικότητας των δημοτών ή πολιτών δια της συμμετοχής τους στη διαχείριση των θεμάτων ή προβλημάτων της τοπικής κοινωνίας. 4. Η διασφάλιση της συνειδητής και αποτελεσματικής συμμετοχής του ατόμου στη ζωή της τοπικής κοινωνίας όπως αυτή εντάσσεται στο πλαίσιο του Καλλικρατικού δήμου Κηφισιάς και η ανάπτυξη της ικανότητας των δημοτών ή πολιτών να αποφασίζουν για τη βέλτιστη διαχείριση των θεμάτων της εντοπιότητάς τους. 5. Η δημιουργία πνεύματος κατανόησης και σεβασμού προς τις απόψεις των συνδημοτών ή συμπολιτών τους και προς τη διαφορετικότητα των επιλογών τους στα πλαίσια της νομιμότητας στην τοπική κοινωνία. 6. Η συνειδητοποίηση των κατοίκων, ότι τα συνοικιακά συμβούλια και οι συνελεύσεις είναι χώροι ζύμωσης, συνεργασίας και διαμόρφωσης απόψεων που επηρεάζουν καθοριστικά τις αποφάσεις που αφορούν την περιοχή τους. 7. Η συνειδητοποίηση της σημασίας του τοπικού φυσικού ιστορικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, της τοπικής πολιτιστικής κληρονομιάς και η συμβολή στη προστασία και βελτίωσή τους. 8. Η τοπική πολιτιστική και κοινωνικό-οικονομική ανάπτυξη. 9. Η τοπική πολιτιστική και κοινωνικό-οικονομική αποκέντρωση. 10. Η συμβολή στην ανάπτυξη καινούργιων μορφών παραγωγικών δραστηριοτήτων και σχέσεων που θα συμβάλλουν στη μείωση της ανεργίας και υποαπασχόλησης στην τοπική κοινωνία. 11. Η συμβολή στην επίλυση των τοπικών προβλημάτων σύμφωνα με τις ιδιαιτερότητες των περιοχών και μέσα από τοπικές πρωτοβουλίες. 12. Η ενεργητική λαϊκή συμμετοχή στα πλαίσια της τοπικής κοινωνίας σε όλα τα επίπεδα λήψης αποφάσεων καθώς και στην υλοποίησή τους. 13. Η συνεργασία της συνοικιακής συνέλευσης με τα τοπικά συμβούλια των δημοτικών ενοτήτων για τη βέλτιστη διαχείριση θεμάτων σε τοπικό και συνοικιακό επίπεδο. 14. Η συμβολή στη διαμόρφωση και κατάρτιση του συμμετοχικού προϋπολογισμού, επιχειρησιακού προγράμματος και τεχνικού τρόπου υλοποίησής του οσάκις αυτό προβλέπεται και εντάσσεται στο πλαίσιο προγραμματισμού και δράσης της Δημοτικής Αρχής. Οι στόχοι της συνοικιακής συνέλευσης πρέπει να συμβαδίζουν με τα προγράμματα

εθνικής και περιφερειακής ανάπτυξης, να τελούν πάντα εντός θεσμικού πλαισίου για την λειτουργία της τοπικής αυτοδιοίκησης, αλλά και να προάγουν τη σύμμετρη και αυτοδύναμη κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική πορεία του δήμου Κηφισιάς.

Άρθρο 4 Μέθοδοι

Η συνοικιακή συνέλευση επί των θεμάτων της τοπικής κοινωνίας και οι τρόποι επικοινωνίας μεταξύ των δημοτών ή πολιτών πρέπει να βασίζονται: 1. Στο διάλογο και στη διέγερση του ενδιαφέροντος, προϋποθέσεις απαραίτητες για την ανάπτυξη της αυτοπεποίθησης της αυτενέργειας και της αλληλεγγύης των συμμετεχόντων στη συνοικιακή συνέλευση και τη διαβουλευτική διαδικασία. 2. Στον συνδυασμό θεωρητικής, πρακτικής και τεχνικής γνώσης. 3. Στη γόνιμη χρήση των σύγχρονων πληροφορικών και επικοινωνιακών μέσων για την επίτευξη της μαζικής ενημέρωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' : ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΥΝΟΙΚΙΑΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ

Άρθρο 5 Όργανα

1. Όργανα της συνοικιακής συνέλευσης είναι ο συντονιστής αυτής και ο γραμματέας της. Συντονιστής είναι ο Αντιδήμαρχος Τοπικής Δημοκρατίας, Διαφάνειας, Αντιμετώπισης Καθημερινών Προβλημάτων και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. Ο Συντονιστής μπορεί να αναπληρώνεται με απόφαση του Δημάρχου Κηφισιάς σε περίπτωση κωλύματος ή απουσίας του. Γραμματέας ορίζεται υπάλληλος του δήμου Κηφισιάς. 2. Τα θέματα προς συζήτηση στη συνοικιακή συνέλευση μπορούν να υποβληθούν σε ψηφοφορία. Στην ψηφοφορία μετέχουν οι ενήλικοι δημότες ή πολίτες που διαμένουν ή κατοικούν ή εργάζονται στην γεωγραφική περιφέρεια της τοπικής κοινωνίας για την οποία έχει κατά τόπο αρμοδιότητα τη συνοικιακή συνέλευση. Ως αποδεικτικό στοιχείο διαμονής, κατοικίας ή εργασίας στη γεωγραφική περιφέρεια της τοπικής κοινωνίας μπορεί να χρησιμοποιηθεί πρόσφατος λογαριασμός από Δημόσιες Επιχειρήσεις Κοινής Ωφέλειας (ΔΕΚΟ). 3. Επιτρέπεται η συμμετοχή στη συνοικιακή συνέλευση ανήλικων που έχουν συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο έτος της ηλικίας τους. Οι ανήλικοι συμμετέχουν χωρίς δικαίωμα ψήφου στη συνοικιακή συνέλευση. Η συνοικιακή συνέλευση υποχρεούται να καταγράφει και λαμβάνει υπόψη τα αιτήματα των ανηλίκων μελών της. 4. Επιτρέπεται η συμμετοχή στη συνοικιακή συνέλευση ενηλίκων δημοτών ή πολιτών από άλλες συνοικίες χωρίς όμως δικαίωμα ψήφου.

Άρθρο 6 Αρμοδιότητες συνοικιακής συνέλευσης

1. Η συνοικιακή συνέλευση έχει την ευθύνη για την πραγματοποίηση των στόχων της διαχείρισης θεμάτων και αντιμετώπισης προβλημάτων στην περιοχή της τοπικής κοινωνίας λαμβάνοντας υπόψη σχετικές εισηγήσεις και σύμφωνα με τις κατευθύνσεις που δίνονται ή τις

απόψεις των δημοτών που καταγράφονται σ' αυτήν. 2. Ειδικότερα η συνοικιακή συνέλευση:

- 1) Συντονίζει τις προσπάθειες στον τομέα της εφαρμογής πολιτικών διαχείρισης θεμάτων και αντιμετώπισης προβλημάτων της τοπικής κοινωνίας που εντάσσονται στο πλαίσιο της άσκησης σχετικής πολιτικής του δημοτικού συμβουλίου Κηφισιάς καθώς και ενεργεί για την ανάπτυξη συνεργασίας με άλλους φορείς δημόσιους ή ιδιωτικούς, όπως το τοπικό συμβούλιο δημοτικής ενότητας στο πλαίσιο της διαχείρισης των θεμάτων και αντιμετώπισης προβλημάτων της τοπικής κοινωνίας, 2) Αποσκοπεί στην καλύτερη δυνατή γνωστοποίηση των εκάστοτε δεδομένων και της πολιτικής βούλησης της δημοτικής Αρχής για την υλοποίηση προγραμμάτων και σχεδιασμών υλοποίησης έργων στο δήμο στο πλαίσιο της πολιτικών δεσμεύσεων και δυνατοτήτων για την υλοποίησή τους. 3) Επισημαίνει και καταγράφει τις εκάστοτε ανάγκες του πληθυσμού της ακτίνας δράσης της συνοικιακής συνέλευσης. Για την καλύτερη διεκπεραίωση του έργου αυτού έρχεται σε προσωπική επαφή με τους κατοίκους και τους αρμόδιους φορείς δια εκάστοτε οριζόμενου εκπροσώπου της, δηλαδή του Συντονιστή ή του οριζόμενου αναπληρωτή του, συγκαλεί και μετέχει στις διαβουλεύσεις του δημοτικού συμβουλίου Κηφισιάς ή άλλων συνοικιακών συνελεύσεων και συνεργάζεται με τους εκπροσώπους της δημοτικής Αρχής Κηφισιάς. 4) Ασχολείται με θέματα καθημερινότητας της συνοικίας, θέματα που πρόκειται να εξεταστούν στο δημοτικό συμβούλιο ή στα συμβούλια δημοτικών κοινοτήτων. Μπορεί να υποβάλλει στη Δημοτική Αρχή προτάσεις που άπτονται της κατάρτισης του Επιχειρησιακού Τεχνικού Προγράμματος του Δήμου της σύνταξης και εφαρμογής του συμμετοχικού προϋπολογισμού, καθώς και κάθε άλλη πρόταση επί θεμάτων αρμοδιότητας της τοπικής αυτοδιοίκησης που αφορά άμεσα ή έμμεσα στην τοπική αρμοδιότητα της συνοικιακής συνέλευσης. 5) Προωθεί τον θεσμό της κοινωνικής εργασίας υποστηρίζοντας ενεργά την οργάνωση των δημοτών/πολιτών σε εθελοντικές ομάδες για την αντιμετώπιση προβλημάτων της συνοικίας με την επιφύλαξη των όσων προβλέπονται ειδικά κατά το νόμο.

Άρθρο 7 Λειτουργία συνοικιακής συνέλευσης

1. Η συνοικιακή συνέλευση συνεδριάζει ύστερα από έγγραφη πρόσκληση του συντονιστή ή του Δημάρχου (π.χ. έγγραφη επιστολή, μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, μήνυμα κινητής τηλεφωνίας) αυτής τουλάχιστον (2) φορές το χρόνο, και έκτακτα όταν υπάρχει ανάγκη. Έκτακτη συνεδρίαση μπορεί να ζητηθεί και από τουλάχιστον τριάντα (30) μέλη της συνοικιακής συνέλευσης που έχουν ήδη συμμετοχή σ' αυτή. Η έγγραφη πρόσκληση πρέπει να γίνεται τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες πριν από την ημερομηνία συνεδρίασης της συνοικιακής συνέλευσης και να αναφέρει τον τόπο, χρόνο, και θεματολογία αυτής. Η έγγραφη πρόσκληση μπορεί να γνωστοποιείται στη Δημοτική Αρχή και στο τοπικό συμβούλιο και να τοιχοκολλείται σε δημοτικό κατάστημα ή/και σε εμφανή σημεία δημόσιας πρόσβασης δημοτών ή πολιτών της τοπικής κοινωνίας. Η πρόσκληση μπορεί να δημοσιεύεται

στον τοπικό τύπο. 2. Στις συνεδριάσεις μπορούν να κληθούν (π.χ. έγγραφη επιστολή, μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, μήνυμα κινητής τηλεφωνίας) συμβουλευτικά και άλλα πρόσωπα και μπορούν πάντοτε να παρευρίσκονται χωρίς δικαίωμα ψήφου. Ενδεικτικά και όχι περιοριστικά αναφέρονται τα μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου Κηφισιάς, οι Πρόεδροι των Συμβουλίων Δημοτικής Ενότητας Κηφισιάς, Νέας Ερυθραίας και Εκάλης καθώς και οι εκλεγέντες τοπικοί σύμβουλοι, οι έμποροι και επαγγελματίες με έδρα τον Καλλικρατικό Δήμο Κηφισιάς που δραστηριοποιούνται επαγγελματικά τοπικά, οι εκπρόσωποι πολιτιστικών και οικολογικών συλλόγων της περιοχής, οι εκπρόσωποι πολιτικών κομμάτων. 3. Οι αποφάσεις λαμβάνονται με φανερή ψηφοφορία και με πλειοψηφία των μελών της συνοικιακής συνέλευσης που παρευρίσκονται. 4. Σε κάθε συνεδρίαση τηρούνται πρακτικά, στα οποία διατυπώνονται οι απόψεις των μελών της συνοικιακής συνέλευσης και οι αποφάσεις της, τα οποία υπογράφονται από τον Γραμματέα αυτής. 5. Καταχώρηση προτάσεων σε συνοικιακή συνέλευση μπορεί να γίνει στο χρονικό διάστημα των τριάντα (30) ημερών πριν από την ημερομηνία κλήσης για συνεδρίαση της συνοικιακής συνέλευσης και μέχρι πέντε (5) ημέρες πριν την ορισθείσα ημερομηνία σύγκλησης της συνοικιακής συνέλευσης. 6. Ο χρόνος έναρξης και λήξης της λειτουργίας της συνοικιακής συνέλευσης καθορίζεται από το Συντονιστή σε συνεργασία με τη Γραμματεία της συνοικιακής συνέλευσης. 7. Στη συνοικιακή συνέλευση μπορούν να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους χωρίς αμοιβή και εθελοντές. Η αξιοποίηση των εθελοντών καθορίζεται με απόφαση της συνοικιακής συνέλευσης στα πλαίσια των σκοπούμενων δραστηριοτήτων της.

Άρθρο 8 Αρμοδιότητες Συντονιστή της συνοικιακής συνέλευσης

Ο Συντονιστής της συνοικιακής συνέλευσης: 1. Εκπροσωπεί τη συνοικιακή συνέλευση ενώπιον του δημοτικού συμβουλίου Κηφισιάς και κάθε άλλης δημοτικής Αρχής. 2. Καταρτίζει την ημερήσια διάταξη των συνεδριάσεων λαμβάνοντας υπόψη και τις προτάσεις των μελών της, συγκαλεί τη συνοικιακή συνέλευση είτε με δική του πρωτοβουλία, είτε ύστερα από αίτηση τουλάχιστον τριάντα (30) εκ των μελών αυτής που έχουν ήδη συμμετοχή σ' αυτή, διευθύνει-συντονίζει τις συνεδριάσεις και μεριμνά για την εκτέλεση των αποφάσεων της συνοικιακής συνέλευσης.

Άρθρο 9 Γραμματέας της συνοικιακής συνέλευσης – Αρμοδιότητες

Ο Γραμματέας της συνοικιακής συνέλευσης έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες: 1. Διεξάγει όλη τη διοικητική και διαχειριστική υπηρεσία της συνοικιακής συνέλευσης. 2. Συνδράμει το Συντονιστή στην άσκηση διοικητικής εποπτείας και συντονισμού για τη βέλτιστη διαχείριση της συνοικιακής συνέλευσης. Ειδικότερα: 1) Συναποφασίζει με το Συντονιστή για κάθε αναγκαίο μέτρο για την καλή λειτουργία της συνοικιακής συνέλευσης. 2) Παραλαμβάνει και φυλάσσει το υλικό της συνοικιακής συνέλευσης και τηρεί το αρχείο. 3) Έχει την ευθύνη της

γραμματειακής υποστήριξης της συνοικιακής συνέλευσης. 4) Δέχεται τις προτάσεις των μελών της συνοικιακής συνέλευσης για τα θέματα της ημερήσιας διάταξης.

Άρθρο 10 Τελικές και μεταβατικές διατάξεις

1. Όλες οι λεπτομέρειες σχετικά με την εφαρμογή του Κανονισμού αυτού ρυθμίζονται με απόφαση της συνοικιακής συνέλευσης. 2. Παύει να ισχύει κάθε γενική ή ειδική απόφαση, προφορική ή γραπτή που είναι αντίθετη στις διατάξεις του Κανονισμού αυτού, ή αναφέρεται σε θέματα που ρυθμίζονται απ' αυτόν διαφορετικά. 3. Στο παράρτημα του κανονισμού αυτού ορίζονται οι συνοικίες στις οποίες θα συγκληθούν και λειτουργήσουν συνοικιακές συνελεύσεις. 4. Η ισχύς του Κανονισμού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στο διαδικτυακό τόπο του δήμου Κηφισιάς.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΣΥΝΟΙΚΙΕΣ ΚΗΦΙΣΙΑΣ 1. Άνω Κηφισιά 2. Αλώνια 3. Φάρος (Κέντρο Κηφισιάς) 4. Κεφαλάρι 5. Πολιτεία 6. Στροφύλι 7. Προφήτης Ηλίας 8. Αγία Κυριακή 9. Κάτω Κηφισιά 10. Νέα Κηφισιά—Ούλεν 11. Νέα Κηφισιά—Αγία Άννα (Πλατεία Ιλισίων) 12. Αδάμες Πελοποννησίων 13. Αδάμες—Γράμμος Φοίνιξ

ΣΥΝΟΙΚΙΕΣ ΝΕΑΣ ΕΡΥΘΡΑΙΑΣ 1. Καστρί 2. Μορτερό—Ζαφειρίου 3. Μορτερό—Κατσαφαρέικα 4. Προσφυγικός Συνοικισμός 5. Συνοικισμός Εθνικιστών & Αναπήρων Πολέμου ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΚΑΛΗΣ...».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β: «Προτάσεις Συμμετοχικού Προϋπολογισμού»

Απόσπασμα (εισηγητικό μέρος) της υπ'αρ. 9/2015 απόφασης της Εκτελεστικής Επιτροπής, όπου καταγράφονται οι προτάσεις που κατατέθηκαν επίσημα από τους πολίτες/δημότες για τον Συμμετοχικό Προϋπολογισμό, όπως διαβιβάστηκαν από το Γραφείο του Αρμόδιου Αντιδημάρχου και Συντονιστή των Συνοικιακών Συνελεύσεων και με την κοστολόγηση των αρμόδιων υπηρεσιών (κυρίως της Δ/σης Τεχνικών Υπηρεσιών) :

«...Αναλυτικά ανά Δημοτική Ενότητα και ανά Συνοικιακή Συνέλευση υποβλήθηκαν οι εξής προτάσεις, οι οποίες κοστολογήθηκαν κατά προσέγγιση από την Τεχνική Υπηρεσία :

A) Δημοτική Ενότητα Κηφισιάς:

1. ΚΕΦΑΛΑΡΙ

- 1) «Καθαρισμός, περίφραξη, συντήρηση και αξιοποίηση του γηπέδου στην οδό Ξενίας 1, με σκοπό τη λειτουργία του ως χώρο αθλητικών δραστηριοτήτων». (30.000,00 €).

2. ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΩΝ

- 1) «Σηματοδότηση της οδού 1^η Μάη και παράπλευρων δρόμων και ιδίως στα σημεία που χρησιμοποιούνται για τη διάβαση των μαθητών του 6^{ου} Δημοτικού Σχολείου με τοποθέτηση παλλόμενου ηλεκτρικού πάνελ.» (3.000,00 €)
- 2) «Ηλεκτροφωτισμός ανοικτού θεάτρου και ενίσχυση του ήδη υπάρχοντος φωτισμού των δρόμων που περιβάλλουν τον οικισμό». (3.000,00 €)
- 3) «Αναβάθμιση πλατείας Εργατικών Πολυκατοικιών (παγκάκια, πεζούλια, πράσινο)». (3.000,00 €)

3. ΑΙΩΝΙΑ

A) ΧΩΡΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

- 1) «Τοποθέτηση δύο (2) κολωνακίων επί της οδού Κιθαιρώνος και Χρήστου Λαδά στο πεζοδρόμιο του νηπιαγωγείου». (Τεχ. Συνεργείο).
- 2) «Τοποθέτηση παγκακίων στο χώρο του σχολείου, ειδικά στο νηπιαγωγείο». (3 X 250,00 € = 750,00 €)
- 3) «Αποκατάσταση λακκούβας στο χώρο του νηπιαγωγείου». (200,00 €)
- 4) «Τοποθέτηση μικρών καλαθιών απορριμμάτων στο νηπιαγωγείο και το δημοτικό». (60,00 € ανά τεμάχιο)

B) ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

- 1) «Εσωτερικός φωτισμός στο χώρο των αρχαίων επί της Λεωφ. Κηφισιάς & Κασσαβέτη, καθώς και τοποθέτηση ενημερωτικής ταμπέλας».
- 2) «Τύπωση φυλλαδίων χώρων πολιτισμού Κηφισιάς».

Γ) ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

- 1) «Περίφραξη τριγώνου στη συμβολή των οδών Αγ.Τρύφωνος & Καρπάθου». (500.00 €).
- 2) «Τοποθέτηση τάπητα στην παιδική χαρά πλησίον κοιμητηρίου». (70,00 € ανά τ.μ.)
- 3) «Αποκατάσταση λακκούβας στο χώρο του νηπιαγωγείου». (200,00 €)

- 4) «Τοποθέτηση μικρών καλαθιών απορριμμάτων στο νηπιαγωγείο και το δημοτικό». (60,00 € ανά τεμάχιο)

4. ΠΟΛΙΤΕΙΑ

- 1) «Καθαρισμός και σηματοδότηση διαδρομών Nordic Walking στον υπό κήρυξη Εθνικό Δρυμό Πεντέλης με αφετηρία και τερματισμό την Πολιτεία» (9.000,00 €).
- 2) «Δημιουργία νησίδας ενδημικής χλωρίδας στον ακάλυπτο χώρο μεταξύ των οδών Κοκκινάρá, Ελευθερώτριας, Κουντουριώτου και Ηροδότου». (500,00 €)
- 3) «Μελέτη και συγγραφή τεύχους προκήρυξης μελέτης για την κήρυξη ως διατηρητέων των αρχικών όψεων των κτισμάτων και των ακάλυπτων χώρων της Πλατείας Πολιτείας (Πλατείας Καραμανλή), καθώς και του ακάλυπτου χώρου έμπροσθεν του σχολικού χώρου του 7^{ου} Δημοτικού & 6^{ου} Νηπιαγωγείου Κηφισιάς (2.000,00€).
- 4) Τοποθέτηση φωτεινού ηλεκτρονικού πίνακα καταγραφής ταχυτήτων των διερχομένων οχημάτων στην Κ.Παλαιολόγου και ανάθεση σύνταξης κυκλοφοριακής μελέτης με σκοπό τη μονοδρόμηση της στο τμήμα της προς την Εκάλη, από την οδό Ισμήνη και για δύο Ο.Τ..
- 5) Αντιμετώπιση των ζητημάτων χρήσης γης στην Πολιτεία : Α) Αποκατάσταση των νομίμων χρήσεων στο Ο.Τ. 78 του Σχολείου και Β) Αποκατάσταση του καταστραφέντος δαπέδου στην αρχική του κατάσταση και η επανατοποθέτηση των παλαιών βελονιστών πλακών.
- 6) Κήρυξη ως διατηρητέων μνημείων των αρχικών διαμορφώσεων και κατασκευών των Πλατειών Κ. Καραμανλή και οδός Πλάτωνος και Ελευθερώτριας της Πολιτείας, που είναι έργα μεγάλων αρχιτεκτόνων. Έκδοση απόφασης του Δ.Σ. και προώθηση της σχετικής διαδικασίας στις αρμόδιες αρχές του Υ.Π.Ε.Κ.Α.
- 7) Παραχώρηση ενός πολυχώρου στην Βίλλα Μπότση, η οποία έχει παραχωρηθεί στο ΚΕΜΕ, για μικρές εκδηλώσεις, χώρο συναντήσεων των κατοίκων, εικαστικό χώρο για περιοδικές εκθέσεις (Γκαλερί – Πινακοθήκη) κλπ.
- 8) Συνένωση Δικτύου Ύδρευσης όλης της περιοχής Πολιτείας Κηφισιάς και η υπαγωγή του ή στην ΕΥΔΑΠ ή σε ενιαίο φορέα ύδρευσης του Δήμου Κηφισίας και σταδιακή αλλαγή των σωληνώσεων.
- 9) Άμεση εφαρμογή των εγκεκριμένων από το Κοινοτικό Συμβούλιο και την Επιτροπή Ποιότητας Ζωής σχετικών παρεμβάσεων για τον περιορισμό της ταχύτητας στην Λεωφόρο Κ. Παλαιολόγου.
- 10) Αντικατάσταση πινακίδων σήμανσης στις οδούς λόγω φθοράς.
- 11) Απομάκρυνση από την κεντρική πλατεία των κάδων απορριμμάτων.

5. ΚΑΤΩ ΚΗΦΙΣΙΑ

- 1) Ανάπλαση του χώρου από την κάτω πλευρά του σταθμού του τρένου:
 - A) Ανάπλαση διαδρομής πεζών στο τέρμα της οδού Θεσσαλονίκης (αντικατάσταση συρματοπλέγματος, βάψιμο κιγκλιδωμάτων, επιδιόρθωση σκαλοπατιών, δημιουργία ράμπας ΑΜΕΑ, δημιουργία ράμπας στην έξοδο της ΧΑΝ, συμπληρωματικός φωτισμός) (20.000,00 €).
 - B) Τοποθέτηση κάγκελων στο παρτέρι και τοποθέτηση δέντρων σε όλο το μήκος της οδού Θεσσαλονίκης (5.000,00 €).
- 2) Διαμόρφωση και καθαριότητα απέναντι από το γήπεδο τένις στην οδό Όθωνος σε όλο το μήκος. Διαμόρφωση πεζοδρομίου (10.000,00 €).
- 3) Τοποθέτηση παγκακίων στην οδό Αχαρνών (250,00 € ανά τεμάχιο).

6. ΝΕΑ ΚΗΦΙΣΙΑ (ΕΛΑΙΩΝ – ΕΡΥΜΑΝΘΟΥ)

- 1) Ανύψωση σχαρών ομβρίων υδάτων (καπάκια αποχέτευσης) π.χ. οδός Κηφισού, Διός και Αγραύλης (5.000,00 €).
- 2) Τοποθέτηση τάπητα στην παιδική χαρά της Πλατείας Ηρώων Πολυτεχνείου για την ασφάλεια των παιδιών (70,00 € ανα τ.μ.).
- 3) Δημιουργία υπαίθριας ανταλλακτικής βιβλιοθήκης στην Πλατεία Ελαιών.
- 4) Τοποθέτηση ηλιακού παγακίου (πχ. δυνατότητα φόρτισης κινητών τηλεφώνων).
- 5) Α) Τοποθέτηση κούνιας και τσουλήθρας σε περιφραγμένο χώρο επί των οδών Κηφισού & Ερυμάνθου. (2.500,00 €)
Β) Τοποθέτηση κούνιας και τσουλήθρας σε τριγωνάκι που αποτελεί δημοτικό χώρο κάτω από την Εθνική Οδό.

7. ΑΔΑΜΕΣ

- 1) Εκπόνηση προμελέτης διαμόρφωσης της οδού Ποταμού (από Αχαΐας έως Μυρτιάς) σε δρόμο περιπάτου (μονοπάτι), (9.000,00 €).

8. ΝΕΑ ΚΗΦΙΣΙΑ (ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΔΑ)

- 1) Περίφραξη οικοπέδου ΟΣΚ και δημιουργία μπασκέτας (απλή κατασκευή) (6.000,00 €).
- 2) Κατασκευή κρασπέδων και κρασπεδορείθρων στην οδό Αγίας Τριάδας, ανάμεσα στην οδό Καζατζάκη και Τριπολιτσάς (Διαμόρφωση πεζοδρομίου) (3.000,00 €).

9. ΑΝΩ ΚΗΦΙΣΙΑ

- 1) Κατασκευή πεζογέφυρας επί της Α. Καραμανλή στο "γεφυράκι" για την ασφαλή διέλευση πεζών.
- 2) Α) Τοποθέτηση αντλίας στο δημοτικό φρέαρ επί της οδού Αγ. Νεκταρίου.
Β) Ολοκλήρωση του αντιπλημμυρικού έργου.
- 3) Σύνταξη πράξης αναλογισμού για την περιοχή μεταξύ των οδών Αγ. Νεκταρίου και Νέστορος.
- 4) Τοποθέτηση πυρανίχνευσης στην οδό Καραϊσκάκη.

Β) Δημοτική Ενότητα ΝΕΑΣ ΕΡΥΘΡΑΙΑΣ :

1) ΕΘΝΙΚΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΠΗΡΩΝ ΠΟΛΕΜΟΥ

- 1) Ριζική ανανέωση των χώρων υγιεινής (τουαλέτες) στο 2^ο και 3^ο Νηπιαγωγείο (5.000,00 €).
- 2) Καθαρισμός, συντήρηση, αναβάθμιση χώρου πλατείας Πλαστήρα και Σκουφά (παγκάκια, όργανα παιδικής χαράς), (10.000,00 €).
- 3) Εμβολιασμός δέντρων σε πεζοδρόμια (νεραντζιές) για τη μετατροπή τους σε άλλου είδους καρποφόρων (λεμονιές, πορτοκαλιές), (5.000,00 €)

2) ΚΑΣΤΡΙ

- 1) Μελέτη για αντιπλημμυρικό έργο στις οδούς Ρωμυλίας, Παπαφλέσσα και Πανδώρας (50.000,00 €).
- 2) Μελέτη αποτίπωσης πεζοδρομίων (συντήρηση & επισκευή), (20.000,00 €).
- 3) Φωτισμός (Συντήρηση & ενίσχυση).

3) **ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΣ ΝΕΑΣ ΕΡΥΘΡΑΙΑΣ**

- 1) Κατασκευή πεζοδρομίων στις οδούς : Κύπρου και Κανάρη, και επανακατασκευή πεζοδρομίου στην οδό Κανάρη 17.
- 2) Τοποθέτηση πινακίδων ονοματοθεσίας οδών Πεντέλης, Κανάρη και Δαβάκη.
- 3) Τοποθέτηση καθρέπτη προβολής στη γωνία Ηρώων Πολυτεχνείου & Ερυθρών, καθώς επίσης και στη γωνία Βάρναλη & Ερυθρών.
- 4) Τοποθέτηση κολωνακίων επί της οδού Ηρώων Πολυτεχνείου & Βάρναλη, κοντά στην Πλατεία 28^{ης} Οκτωβρίου, τα οποία έχουν βγει καθώς και σε άλλα σημεία γύρω από τον ποδηλατόδρομο της ίδιας πλατείας.
- 5) Ασφαλτόστρωση στην οδό Ερυθρών, (20.000,00 €).
- 6) Κατασκευή κανάλι – ρεϊθρο - ομβρίων στην οδό Φώκαιας (10.000,00 €).

4) **ΜΟΡΤΕΡΟ**

- 1) Ανάπλαση του περιβάλλοντα χώρου της Παιδικής Βιβλιοθήκης, αλλά και ευρύτερα του Πάρκου στην Αγία Ματρώνα – μέτρα προστασίας και ασφάλειας (20.500,00 €).
- 2) Ανάπλαση του χώρου απέναντι από το «Σπίτι του Αθλητισμού» (200.000,00 €).
- 3) Ανάπλαση του χώρου που βρίσκεται δίπλα από το Πάρκο Παπανδρέου επί της Εθνικής Αντιστάσεως αρ. 89, με σκοπό τη δημιουργία θέσεων στάθμευσης για τους επισκέπτες του πάρκου (300.000,00 €).

Γ) Δημοτική Ενότητα Εκάλης :

- 1) Δημιουργία εξόδου κινδύνου στο υπόγειο του Εντευκτηρίου (40.000,00 €).
- 2) Τοποθέτηση μπαρών σε εξόδους διαφόρων ρεμάτων, όπως Ακακίας και Άνθειας & Καλλιρόης (5.000,00 €)
- 3) Καθαρισμός διαφόρων ρεμάτων, όπως Ηφαίστου & Κουμαριάς, Ακακίας, Μυρτιάς & Πλατάνων.
- 4) Διαμόρφωση προαυλίου χώρου του Δημοτικού Σχολείου Εκάλης (20.000,00 €).
- 5) Δυνατότητα προβολής μηνυμάτων από την υπάρχουσα φωτεινή επιγραφή στην Πλατεία της κοινότητας επί της Θησέως.
- 6) Τοποθέτηση καθρέπτη προβολής στην γωνία Ηρώων.
- 7) Αγορά έξι (6) ηλεκτρονικών υπολογιστών για τις αίθουσες διδασκαλίας του εξαθέσιου Ολοήμερου Δημοτικού Σχολείου Εκάλης (3.000,00 €).
- 8) Αναδιαμόρφωση του παράπλευρου δρόμου περιπάτου από Ισμήνης έως την Αγ.Μαρίνα. Απαγόρευση παρκαρίσματος.. Διαμόρφωση πεζοδρομίων, όπου δεν υφίστανται
- 9) Αφαίρεση παράνομων διαφημιστικών πινακίδων (π.χ. Πανός & Θησέως στην πλευρά της καθόδου).
- 10) Διαμόρφωση της αυλής του Νηπιαγωγείου Ρόδων και Μαργαρίτας (ελαστομερής τάπητας), (30.000,00€).
- 11) Διαβάσεις πεζών, όπου χρειάζεται με σήμανση επί του οδοστρώματος.
- 12) Ασφάλεια της περιοχής με ανάθεση σε ιδιωτική εταιρεία – περιπολίες (35.000,00 €).
- 13) Διαχείριση συγκεκριμένου και συμβολικού ποσού για πρόσφυγες με οποιονδήποτε τρόπο....».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ: «Δελτίο Τύπου Δήμου Κηφισιάς για τα βραβεία "Best City Awards 2016»

Απόσπασμα Δελτίου Τύπου, όπως δημοσιεύτηκε στις 26/10/2016 στην ιστοσελίδα του Δήμου Κηφισιάς (www.dimoskifissias.gr) και στον τοπικό τύπο:

«...Silver βραβείο για τις Συνοικιακές Συνελεύσεις στην κατηγορία «ΤΠΕ και Διακυβέρνηση»

Το 2015 ήταν για τον Δήμο Κηφισιάς η χρονιά της τοπικής δημοκρατίας. Οι πολίτες κλήθηκαν να συμμετάσχουν στις Συνοικιακές Συνελεύσεις που για πρώτη φορά θεσπίστηκαν στο Δήμο Κηφισιάς και υλοποιήθηκαν με μεγάλη επιτυχία και συμμετοχή από τους δημότες. Μέχρι στιγμής έχουν πραγματοποιηθεί πάνω από 60 συνελεύσεις (3 - 4 ανά συνοικία κατά την διάρκεια του προηγούμενου έτους) στις Δημοτικές Ενότητες Κηφισιάς, Νέας Ερυθραίας και Εκάλης.

Για την δράση αυτή που έγινε θεσμός ο Δήμος Κηφισιάς κέρδισε το Silver βραβείο, στην κατηγορία «ΤΠΕ και Διακυβέρνηση» στα βραβεία Best City Awards 2016. Το βραβείο παρέλαβε ο Δήμαρχος Κηφισιάς Γιώργος Θωμάκος...».